2021 m. sausio 21 d., ketvirtadienis

P9_TA(2021)0025

ES lyčių lygybės strategija

2021 m. sausio 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES lyčių lygybės strategijos (2019/2169(INI))

(2021/C 456/19)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnį ir 3 straipsnio 3 dalį ir į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 6, 8, 10, 83, 153 ir 157 straipsnius,

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 ir 23 straipsnius,

— atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir jos darnaus vystymosi tikslus (DVT), ypač į jos 5 tikslą ir atitinkamus jo uždavinius ir rodiklius,

— atsižvelgdamas į 1979 m. gruodžio 18 d. Jungtinių Tautų konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims,

— atsižvelgdamas į po 1975 m. priimtas direktyvas dėl įvairių vienodo požiūrio į vyrus ir moteris aspektų (Direktyva 79/7/EEB ([1]), Direktyva 86/613/EEB ([2]), Direktyva 92/85/EEB ([3]), Direktyva 2004/113/EB ([4]), Direktyva 2006/54/EB ([5]), Direktyva 2010/18/ES ([6]) ir Direktyva 2010/41/ES ([7])),

— atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/1158 dėl tėvų ir prižiūrinčiųjų asmenų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2010/18/ES ([8]) (Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros direktyva),

— atsižvelgdamas į 2012 m. kovo 14 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl biržinių bendrovių nevykdomųjų direktorių pareigas einančių asmenų lyčių pusiausvyros gerinimo ir atitinkamų priemonių (Direktyva dėl moterų įmonių valdybose) (COM(2012)0614),

— atsižvelgdamas į Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencija),

— atsižvelgdamas į 2016 m. kovo 4 d. pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo sudarymo Europos Sąjungos vardu (COM(2016)0109),

— atsižvelgdamas į 2019 m. kovo 6 d. Komisijos tarnybų darbo dokumentą „2019 m. moterų ir vyrų lygybės ES ataskaita“ (SWD(2019)0101),

---

([1]) 1978 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva 79/7/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo nuoseklaus įgyvendinimo socialinės apsaugos srityje (OL L 6, 1979 1 10, p. 24).

([2]) 1986 m. gruodžio 11 d. Tarybos direktyva 86/613/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris, kurie verčiasi savarankiška darbo veikla, įskaitant žemės ūkyje, principo taikymo ir dėl savarankiškai dirbančių moterų apsaugos nėštumo ir motinystės metu (OL L 359, 1986 12 19, p. 56).

([3]) 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyva 92/85/EEB dėl priemonių, skirtų skatinti, kad būtų užtikrinta geresnė nėščių ir neseniai pagimdžiusių arba maitinančių krūtimi darbuotojų sauga ir sveikata, nustatymo (OL L 348, 1992 11 28, p. 1).

([4]) 2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos direktyva 2004/113/EB, įgyvendinanti vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principą dėl galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir prekių tiekimo bei paslaugų teikimo (OL L 373, 2004 12 21, p. 37).

([5]) 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo (OL L 204, 2006 7 26, p. 23).

([6]) 2010 m. kovo 8 d. Tarybos direktyva 2010/18/ES, įgyvendinanti patikslintą BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP ir ETUC sudarytą Bendrąjį susitarimą dėl vaiko priežiūros atostogų, ir panaikinanti Direktyvą 96/34/EB (OL L 68, 2010 3 18, p. 13).

([7]) 2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/41/ES dėl vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principo taikymo, kuria panaikinama Tarybos direktyva 86/613/EEB (OL L 180, 2010 7 15, p. 1).

([8]) OL L 188, 2019 7 12, p. 79.

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. vasario 13 d. rezoliuciją dėl ES prioritetų 64-ojoje Jungtinių Tautų Moterų padėties komisijos sesijoje ([9]),

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. sausio 30 d. rezoliuciją dėl vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo ([10]),

— atsižvelgdamas į 2019 m. vasario 13 d. savo rezoliuciją dėl priešiškos reakcijos į moterų teises ir lyčių lygybę ES ([11]),

— atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 28 d. savo rezoliuciją dėl ES prisijungimo prie Stambulo konvencijos ir kitų kovos su smurtu dėl lyties priemonių ([12]),

— atsižvelgdamas į savo 2018 m. balandžio 17 d. rezoliuciją dėl lyčių lygybės ES žiniasklaidos sektoriuje ([13]),

— atsižvelgdamas į Europos lyčių lygybės instituto (EIGE) 2019 m. spalio 15 d. paskelbtą 2019 m. lyčių lygybės indeksą,

— atsižvelgdamas į 2019 m. sausio 15 d. savo rezoliuciją dėl lyčių lygybės ir mokesčių politikos ES ([14]),

— atsižvelgdamas į 2018 m. kovo 13 d. savo rezoliuciją dėl lyčių lygybės ES prekybos susitarimuose ([15]),

— atsižvelgdamas į savo 2017 m. spalio 3 d. rezoliuciją dėl moterų ekonominio įgalėjimo ES privačiajame ir viešajame sektoriuose ([16]),

— atsižvelgdamas į savo 2017 m. birželio 14 d. rezoliuciją dėl poreikio parengti ES strategiją siekiant pašalinti vyrų ir moterų pensijų skirtumą ir jo išvengti ([17]),

— atsižvelgdamas į 2017 m. kovo 14 d. savo rezoliuciją dėl moterų ir vyrų lygybės Europos Sąjungoje 2014–2015 m. ([18]),

— atsižvelgdamas į 2017 m. vasario 14 d. savo rezoliuciją dėl lyčių lygybės skatinimo psichikos sveikatos ir klinikinių tyrimų srityje ([19]),

— atsižvelgdamas į Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) 1951 m. Konvenciją dėl vienodo atlyginimo Nr. 100 ir į TDO 2019 m. Konvenciją dėl smurto ir priekabiavimo Nr. 190,

— atsižvelgdamas į 2014 m. kovo 7 d. Komisijos rekomendaciją dėl vienodo vyrų ir moterų darbo užmokesčio principo stiprinimo didinant skaidrumą ([20]),

— atsižvelgdamas į Komisijos dokumentą „Strateginė veikla siekiant lyčių lygybės 2016–2019 m.“,

— atsižvelgdamas į 2017 m. lapkričio 20 d. Komisijos komunikatą „2017–2019 m. ES veiksmų planas. Kovoti su vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumu“ (COM(2017)0678),

— atsižvelgdamas į Komisijos 2019 m. moterų ir vyrų lygybės ES ataskaitą,

— atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 13 d. Tarybos išvadas „Vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo panaikinimas. Pagrindinė politika ir priemonės“,

— atsižvelgdamas į savo 2016 m. gegužės 26 d. rezoliuciją „Skurdas: lyčių aspektas“ ([21]),

---

([9]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0039.
([10]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0025.
([11]) Priimti tekstai, P8_TA(2019)0111.
([12]) Priimti tekstai, P9_TA(2019)0080.
([13]) OL C 390, 2019 11 18, p. 19.
([14]) Priimti tekstai, P8_TA(2019)0014.
([15]) OL C 162, 2019 5 10, p. 9.
([16]) OL C 346, 2018 9 27, p. 6.
([17]) OL C 331, 2018 9 18, p. 60.
([18]) OL C 263, 2018 7 25, p. 49.
([19]) OL C 252, 2018 7 18, p. 99.
([20]) OL L 69, 2014 3 8, p. 112.
([21]) OL C 76, 2018 2 28, p. 93.

2021 m. sausio 21 d., ketvirtadienis

— atsižvelgdamas į savo 2017 m. lapkričio 16 d. rezoliuciją dėl kovos su nelygybe kaip darbo vietų kūrimo ir augimo skatinimo veiksnio ([22]),

— atsižvelgdamas į savo 2014 m. vasario 26 d. rezoliuciją dėl seksualinio išnaudojimo ir prostitucijos ir jų poveikio lyčių lygybei ([23]),

— atsižvelgdamas į savo 2016 m. sausio 19 d. rezoliuciją dėl Europos moterų verslumui trukdančių išorės veiksnių ([24]),

— atsižvelgdamas į savo 2017 m. balandžio 4 d. rezoliuciją dėl moterų ir jų vaidmens kaimo vietovėse ([25]),

— atsižvelgdamas į savo 2018 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją dėl priežiūros paslaugų ES siekiant geresnės lyčių lygybės ([26]),

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. balandžio 17 d. rezoliuciją dėl suderintų ES veiksmų kovojant su COVID-19 pandemija ir jos padariniais ([27]),

— atsižvelgdamas į 2018 m. sausio 16 d. savo rezoliuciją dėl moterų, lyčių lygybės ir su klimatu susijusio teisingumo ([28]),

— atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 28 d. savo rezoliuciją dėl lyčių lygybės ir moterų įgalinimo skaitmeniniame amžiuje ([29]),

— atsižvelgdamas į 2015 m. birželio 9 d. savo rezoliuciją dėl ES moterų ir vyrų lygybės strategijos po 2015 m. ([30]),

— atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 10 d. Tarybos išvadas „Lyčių lygybe grindžiama ekonomika ES. Tolesni veiksmai“,

— atsižvelgdamas į Europos socialinių teisių ramstį, ypač į jo 1-ą, 2-ą, 3-ią, 6-ą, 9-ą, 11-ą, 12-ą ir 15-ą principus,

— atsižvelgdamas į Antrąjį ES lyčių lygybės veiksmų planą ir bendrą tarnybų darbinį dokumentą „Lyčių lygybė ir moterų įgalėjimas: kaip pakeisti mergaičių ir moterų gyvenimą palaikant ES išorės santykius 2016–2020 m.“ (SWD(2015) 0182),

— atsižvelgdamas į Pekino deklaraciją ir veiksmų platformą, taip pat į jos peržiūros konferencijų rezultatus,

— atsižvelgdamas į Tarptautinę konferenciją gyventojų ir vystymosi klausimais ir į jos veiksmų programą, taip pat į jos peržiūros konferencijos rezultatus,

— atsižvelgdamas į 2016 m. Paryžiaus susitarimą, priimtą pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (UNFCCC), ir į 2019 m. gruodžio mėn. patobulintą Limos darbo programą lyčių klausimais ir jos lyčių lygybės veiksmų planą,

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros (FRA) apklausą „Smurtas prieš moteris – ES masto tyrimas“, paskelbtą 2014 m.,

— atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 5 d. Komisijos komunikatą „Lygybės sąjunga. 2020–2025 m. lyčių lygybės strategija“ (COM(2020)0152),

— atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 7 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę „Demografiniai iššūkiai Europos Sąjungoje atsižvelgiant į ekonominę ir vystymosi nelygybę“,

---

([22]) OL C 356, 2018 10 4, p. 89.
([23]) OL C 285, 2017 8 29, p. 78.
([24]) OL C 11, 2018 1 12, p. 35.
([25]) OL C 298, 2018 8 23, p. 14.
([26]) OL C 363, 2020 10 28, p. 80.
([27]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0054.
([28]) OL C 458, 2018 12 19, p. 34.
([29]) OL C 66, 2018 2 21, p. 44.
([30]) OL C 407, 2016 11 4, p. 2.

— atsižvelgdamas į Europos moterų ir vyrų lygybės vietos gyvenime chartiją,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto nuomones,

— atsižvelgdamas į Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pranešimą (A9–0234/2020),

A. kadangi teisė į vienodą požiūrį yra esminė pagrindinė teisė, pripažįstama Europos Sąjungos sutartyse ir Pagrindinių teisių chartijoje, ir labai svarbu ją toliau plėtoti;

B. kadangi pagal 2019 m. ES lyčių lygybės indeksą valstybės narės vidutiniškai gavo 67,4 balo iš 100 – nuo 2005 m. šis rodiklis pagerėjo tik 5,4 balo;

C. kadangi žalingi konstruktai ir stereotipai visame pasaulyje įtvirtina nelygybę ir jų panaikinimas paskatins lyčių lygybę; kadangi lyčių lygybės skatinimas ir investavimas į moteris ir mergaites ne tik naudingi visai visuomenei, bet ir yra savaime suprantamas tikslas; kadangi svarbu ištirti pagrindines nuolatinio darbuotojų stygiaus priežastis; kadangi siekiant užtikrinti demokratines vertybes, pagrindines teises ir ypač moterų teises reikia stipraus moterų teisių judėjimo ir kadangi grėsmė moterų teisėms taip pat yra grėsmė demokratijai;

D. kadangi diskriminacija dėl lyties dažnai yra susijusi su diskriminacija dėl tapatybių, kaip antai lytis, rasė, odos spalva, etninė ar socialinė kilmė, genetiniai požymiai, kalba, religija ar įsitikinimai, politinė ar kitokia nuomonė, priklausomybė tautinei mažumai, turtas, gimimas, negalia, amžius, seksualinė orientacija, lytinė tapatybė ir lyties raiška, klasė ir (arba) migracijos statusas, dėl kurių atsiranda dvejopa ir daugialypė diskriminacija; kadangi horizontalioji tarpsektorinė perspektyva yra būtina įgyvendinant bet kokią lyčių lygybės politiką, siekiant atpažinti šias daugialypės diskriminacijos grėsmes ir jas pašalinti; kadangi ES politikoje iki šiol nebuvo taikomas tarpsektorinis požiūris ir daugiausia dėmesio buvo skiriama individualiam diskriminacijos aspektui, kuriuo neatsižvelgiama į tarpsektorinio požiūrio institucinio, struktūrinio ir istorinio masto problemas; kadangi tarpsektorinės analizės taikymas ne tik leidžia suvokti struktūrines kliūtis, bet ir pateikia įrodymų, kuriais remiantis būtų galima parengti gaires ir sukurti strateginės bei veiksmingos kovos su sistemine diskriminacija, atskirtimi ir socialine nelygybe politiką, ir kadangi dedant tokias pastangas reikia spręsti visų formų diskriminacijos problemas, kad visoms moterims būtų užtikrinta lyčių lygybė;

E. kadangi ES yra priėmusi svarbių teisės aktų ir padarė esminę pažangą siekiant užtikrinti lyčių lygybę; kadangi, vis dėlto, pastaraisiais metais pažanga šioje srityje sulėtėjo ir suklestėjo prieš lyčių lygybės politiką ir moterų teises nukreipti judėjimai, mėginant atkurti tradicinius lyčių vaidmenis kaip normą, abejoti jų *status quo* ir užkirsti kelią tolesnei pažangai; kadangi šie judėjimai, kuriais priešinamasi lyčių lygybės politikai, šeimos įvairovei, tos pačios lyties asmenų santuokoms, seksualinei ir reprodukcinei sveikatai ir teisėms (angl. SRHR) bei lyčių aspekto integravimui, mėgina daryti įtaką šalių ir ES politikos formavimui, kad būtų panaikintos jau įtvirtintos pagrindinės teisės (ir tai kelia didelį nerimą), ir kadangi grėsmė moterų teisėms taip pat visada reiškia grėsmę demokratijai ir socialinei bei ekonominei pažangai;

F. kadangi sveikatos teisės, ypač lytinės ir reprodukcinės sveikatos, yra pagrindinės moterų teisės ir turėtų būti sustiprintos, jų negalima jokiu būdu sumažinti ar panaikinti;

G. kadangi kai kuriose valstybėse narėse pastebimas akivaizdus priešiškumas – taip pat ir moterų ekonominio įgalėjimo srityse – bei esama rizikos, kad valstybių narių prioritetų sąraše lyčių lygybė nukris į dar žemesnę poziciją;

H. kadangi viena iš trijų 15 metų ar vyresnio amžiaus moterų ES patyrė tam tikrą fizinį ir (arba) seksualinį smurtą ([31]), viena iš dviejų moterų patyrė seksualinį priekabiavimą, o viena iš 10 –priekabiavimą internete;

([31]) 2014 m. FRA tyrimas, kuris yra išsamiausias šios srities tyrimas ES lygmeniu, paremtas 28 valstybių narių duomenimis.

2021 m. sausio 21 d., ketvirtadienis

I. kadangi visų rūšių smurtas prieš moteris (fizinis, seksualinis, psichologinis, ekonominis ar kibernetinis smurtas) yra žmogaus teisių pažeidimas ir viena iš didžiausių kliūčių lyčių lygybei užtikrinti; kadangi gyvenimas be smurto yra būtina lygybės sąlyga; kadangi smurtas dėl lyties sveikatos srityje, pvz., akušerinis ir ginekologinis smurtas, yra smurto formos, kurios buvo atskleistos tik pastaraisiais metais, ir kadangi smurtas prieš vyresnio amžiaus moteris vis dar yra nepakankamai pripažintas; kadangi dezinformacijos kampanijos, kuriomis siekiama pakenkti lyčių lygybei, stabdo pažangą, daromą kovojant su smurtu prieš moteris (kaip, pvz., Stambulo konvencijos atveju), sukeldamos visuomenės pasipriešinimą ir kenksmingus politinius sprendimus kai kuriose valstybėse narėse;

J. kadangi prekyba žmonėmis yra vienas iš ryškiausių pagrindinių teisių ir žmogaus orumo pažeidimų; kadangi moterys ir mergaitės sudaro 80 proc. registruotų prekybos žmonėmis aukų ir 95 proc. registruotų prekybos žmonėmis aukų seksualinio išnaudojimo tikslais; kadangi prekyba žmonėmis yra vis didėjanti organizuoto nusikalstamumo atšaka, tam tikra vergijos forma ir žmogaus teisių pažeidimas ir jos aukomis daugiausia tampa moterys ir vaikais, ypač vykdant prekybą seksualinio išnaudojimo tikslu; kadangi prostitucijos rinka skatina prekybą moterimis ir vaikais ir sustiprina smurtą prieš juos; kadangi valstybės narės turi formuoti savo socialinę ir ekonominę politiką taip, kad būtų padedama pažeidžiamoms moterims ir mergaitėms atsisakyti prostitucijos, be kita ko, nustatant konkrečias socialinės ir ekonominės politikos priemones joms padėti;

K. kadangi skurdas ir socialinė atskirtis turi struktūrinių priežasčių, kurias reikia panaikinti, visų pirma įgyvendinant užimtumo, būsto, judumo ir galimybės naudotis viešosiomis paslaugomis politiką; kadangi prostitucija, prekyba žmonėmis, ypač moterimis ir vaikais, seksualinio išnaudojimo tikslais yra vergijos forma ir nesuderinama su žmogaus orumu, visų pirma šalyse, kuriose įteisinta sekso pramonė; kadangi dėl padidėjusio organizuoto nusikalstamumo ir pelningumo prekyba žmonėmis plečiasi visame pasaulyje; kadangi prostitucijos rinka skatina prekybą moterimis ir vaikais ir sustiprina smurtą prieš juos, visų pirma šalyse, kuriose įteisinta sekso pramonė;

L. kadangi, pasak JT, psichologinį ar seksualinį priekabiavimą darbo vietoje arba priekabiavimą, dėl kurio smarkiai nukentėjo asmeniniai ir profesiniai siekiai, visame pasaulyje yra patyrusios beveik 35 proc. moterų, o jis pakerta ne tik moterų savivertę, bet ir jų derybinę poziciją siekiant išsikovoti teisingesnį atlyginimą; kadangi teisingas atlyginimas ir ekonominis savarankiškumas yra esminė sąlyga, kad moterys galėtų išsilaisvinti iš prievarta ir smurtu grindžiamų santykių;

M. kadangi vyrų ir moterų lygybė gali būti pasiekta tik užtikrinant jų lygybę prieš įstatymą, taip pat lygias galimybes gauti išsilavinimą, mokytis ir įsidarbinti;

N. kadangi tradiciniai lyčių vaidmenys ir stereotipai vis dar turi didelę įtaką pasidalijimui darbais namuose, švietimo sektoriuje, darbo vietoje ir visuomenėje; kadangi neapmokamus priežiūros ir namų ruošos darbus daugiausia atlieka moterys ir tai daro įtaką užimtumui ir karjeros galimybėms ir dėl to didėja vyrų ir moterų darbo užmokesčio bei pensijų skirtumas; kadangi profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros užtikrinimo priemonės, pvz., Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros direktyva, yra svarbūs pirmieji žingsniai ir siekiant į neapmokamą priežiūros darbą (pabrėžiant, kad toks darbas tiek pat svarbus kiek ir profesinė veikla) ir priežiūros pareigų vykdymą įtraukti daugiau vyrų ir skatinti taikyti vienodai uždirbančių ir vienodas priežiūros pareigas turinčių asmenų modelį, valstybės narės pirmiausia turi perkelti tokio pobūdžio direktyvas į nacionalinę teisę, visapusiškai ir laiku jas įgyvendinti bei papildyti priemonėmis; kadangi dėl tradicinių struktūrų, neapmokamo priežiūros darbo ir atgrasančių nacionalinės mokesčių politikos priemonių moterims primetamas antrojo šeimoje uždirbančio asmens statusas arba jos jį išlaiko, o tai daro neigiamą poveikį moterims ir jų ekonominei nepriklausomybei, taip pat visai visuomenei;

O. kadangi, gautais duomenimis, visoje ES 80 proc. visos priežiūros teikia neformalieji prižiūrintieji asmenys, kurių dauguma yra moterys (75 proc.), ir tai rodo, kad yra vyrų ir moterų priežiūros pareigų skirtumai, kurie daro didelę įtaką vyrų ir moterų pensijų skirtumui; kadangi daugiau nei 50 proc. prižiūrinčiųjų asmenų, jaunesnių nei 65 metų, globą derina su užimtumu, todėl jiems sunku išlaikyti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą; kadangi prižiūrintieji asmenys dažnai įdarbinami dirbti žemos kvalifikacijos ir mažai apmokamą darbą, kurį galima derinti su jų priežiūros paslaugų teikimo grafiku, taip pat jie gali būti įpareigoti sutrumpinti savo darbo laiką arba palikti

apmokamą darbą; kadangi 7–21 proc. neformaliųjų prižiūrinčiųjų asmenų sutrumpina savo darbo laiką, o 3–18 proc. pasitraukia iš darbo rinkos; kadangi kokybiškos priežiūros teikimas ES labai skiriasi tiek valstybėse narėse, tiek tarp jų, taip pat privačiajame ir viešajame sektoriuje, miesto ir kaimo vietovėse bei skirtingose amžiaus grupėse; kadangi duomenys apie priežiūros paslaugų teikimą ES yra gana susiskaidę ir trūksta visa apimančio požiūrio, kuris padėtų spręsti demografines problemas, su kuriomis susiduria ES ir kurios sukuria papildomą viešųjų išlaidų naštą;

P. kadangi yra spragų įvairiose valstybėse narėse derinant vaikų priežiūros sistemas su tėvų, įskaitant vienišus tėvus (daugiausia vienišas motinas), poreikiais, ir ypač moterims vis dar kyla sunkumų derinant šeimos, asmeninį ir profesinį gyvenimą; kadangi vyresnės nei 45 metų moterys dažnai negali išnaudoti visų savo pajėgumų dirbti, o įsidarbinusios dirba daug blogesnėmis sąlygomis negu vyrai, ypač kai grįžta į darbą po motinystės ar vaiko priežiūros atostogų arba kai yra priverstos derinti darbą ir rūpintis išlaikomais asmenimis;

Q. kadangi, siekiant skatinti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, turėtų būti numatyta gerai apsvarstyta su priežiūra susijusi atostogų sistema numatant kokybiškas, lengvai prieinamas ir nebrangias priežiūros priemones, o išlaidos šioms priemonėms turėtų būti laikomos investicijomis į infrastruktūrą; kadangi šios paslaugos yra būtina prielaida, kad moterys galėtų dalyvauti darbo rinkoje ir užimti vadovaujamas pareigas mokslo ir tyrimų srityje;

R. kadangi motinystės apsauga yra teisė, kurią reikia visapusiškai puoselėti, ir kadangi turėtų būti realiai padidinti motinystės atostogų laikotarpiai, kurių metu išlaikomos visos teisės ir mokamas visas (100 proc.) darbo užmokestis;

S. kadangi teisė į vienodą atlyginimą už vienodą darbą ar tokios pačios vertės darbą ne visada garantuojama; kadangi kolektyvinės derybos yra svarbi priemonė norint panaikinti ir įveikti vyrų bei moterų nelygybę darbo rinkoje; kadangi ES vyrų ir moterų valandinis darbo užmokesčio skirtumas sudaro 16 proc., nors jis labai įvairuoja pavienėse valstybėse narėse; kadangi, vertinant užimtumo lygio ir bendro dalyvavimo darbo rinkoje aspektais, vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas išauga iki 40 proc.; kadangi vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas lemia 37 proc. vyrų ir moterų pensijų pajamų skirtumą; kadangi, atsižvelgiant į dalyvavimą darbo rinkoje, Europos Sąjungoje ne visą darbo dieną dirba 8 proc. vyrų, o moterų – 31 proc., taigi akivaizdu, kad esama nuolatinio skirtumo ir reikia šalinti pagrindines jo priežastis;

T. kadangi, nors moterų dalyvavimas darbo rinkoje auga, nuolat susiduriama su lyčių nelygybe, dėl kurios moterys gali atsidurti pažeidžiamoje padėtyje ar turėti mažai garantijų; kadangi vyrų ir moterų užimtumo skirtumas ES siekia 11,6 proc. ([32]); kadangi nepakankamai moterų dirba gerai apmokamuose sektoriuose ir užima su sprendimų priėmimu susijusias pareigas bei dažniau dirba darbą, kuriam jų kvalifikacija yra per aukšta: žemiausiai darbo užmokesčio kategorijai priskiriamos vienai iš penkių ES dirbančių moterų, tačiau tik vienas iš dešimties vyrų; kadangi vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumai lemia 37 proc. ([33]) vyrų ir moterų pensijų pajamų skirtumą, – ši padėtis išliks dar ne vieną dešimtmetį – ir nevienodą moterų ir vyrų ekonominio savarankiškumo lygį; kadangi norint panaikinti lyčių nelygybę visose šiose srityse būtinos didelio užmojo pastangos;

U. kadangi nepakankamas moterų skaičius darbo rinkoje taip pat nulemia jų nelygybę dalyvaujant sprendimo procese ar svarstant darbo užmokesčio klausimus, todėl mažėja moterų galimybes keisti ekonominius, politinius, socialinius ir kultūrinius konstruktus; kadangi vertikalioji ir horizontalioji segregacija profesinės veiklos srityje ir diskriminacinė praktika įdarbinant ir paaukštinant yra viena pagrindinių vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo priežasčių; kadangi pasirodė, kad lyčių kvotos, lyčių požiūriu proporcingų kandidatų sąrašų sistemos ir atitinkamos sankcijos, taikomos, kai nesilaikoma procedūrų ar kai jos neveikia, yra veiksmingos priemonės lygybei užtikrinti ir kovoti su nelygiais moterų ir vyrų galios santykiais;

([32]) Komisijos komunikatas „Lygybės sąjunga. 2020–2025 m. lyčių lygybės strategija“ (COM(2020)0152).

([33]) 2020 m. sausio 30 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0025).

2021 m. sausio 21 d., ketvirtadienis

V. kadangi visapusišką moterų dalyvavimą ekonomikoje pagrindžia ekonominiai argumentai, nes lyčių nelygybė užimtumo srityje Europai kainuoja 370 mlrd. EUR per metus ([34]);

W. kadangi prieiga prie visapusiškos ir amžių atitinkančios informacijos ir prie lytinio švietimo ir švietimo santykių klausimais, taip pat prieiga prie lytinės ir reprodukcinės sveikatos priežiūros ir teisių, įskaitant šeimos planavimą, kontracepcijos metodus ir saugų bei teisėtą abortą, yra esminiai lyčių lygybės užtikrinimo ir smurto dėl lyties panaikinimo elementai; kadangi moterų lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių (angl. SRHR) pažeidimai, įskaitant atsisakymą užtikrinti saugias ir teisėtas abortų paslaugas, yra smurto prieš moteris forma; kadangi visapusiškas švietimas lytiniais ir santykių klausimais ir mergaičių bei moterų savarankiškumas ir gebėjimas priimti laisvus ir nepriklausomus sprendimus dėl savo kūno ir gyvenimo yra būtina sąlyga jų ekonominei nepriklausomybei užtikrinti, taigi ir lyčių lygybei pasiekti ir smurtui lyties pagrindu panaikinti;

X. kadangi moterys buvo kovos su COVID-19 pandemija priešakyje ir dabartinė krizė daro neproporcingą poveikį moterims, mergaitėms ir lyčių lygybei; kadangi šis poveikis apima ne tik susirūpinimą keliantį smurto dėl lyties ir priekabiavimo atvejų padidėjimą, nemokamas ir nevienodas priežiūros ir namų ūkio pareigas, apribotas galimybes naudotis lytinės ir reprodukcinės sveikatos priežiūros paslaugomis bei teisėmis, bet ir didžiulį ekonominį poveikį moterims ir jų darbui, ypač sveikatos priežiūros sektoriaus darbuotojams, prižiūrintiesiems asmenims ir darbuotojams, dirbantiems kituose moterų dominuojamuose ir mažų garantijų sektoriuose; kadangi tam įveikti reikalingos specialios priemonės; kadangi lėšos pagal ekonomikos gaivinimo programas ar pertvarkos fondus turėtų būti skiriamos užtikrinant lyčių lygybę; kadangi praeityje taikytos griežto taupymo priemonės pasirodė esančios žalingos moterims, moterų teisėms ir lyčių lygybei;

Y. kadangi pagarba pagrindinėms laisvėms ir žmogaus teisėms, įskaitant lyčių lygybę, yra būtina sąlyga kuriant ir platinant įvairius kultūrinius ir šviečiamuosius kūrinius, nes visi kultūros ir kūrybos sektoriai daro didelę įtaką mūsų įsitikinimams, vertybėms ir su lytimi susijusių problemų suvokimui;

Z. kadangi moterys ir mergaitės susiduria su daugybe kliūčių sporto srityje ir patiria ne tik prievartą, bet ir yra diskriminuojamos darbo užmokesčio, prizinių lėšų ir darbo sąlygų srityse, ir apskritai jų skaičius sporto organizacijų valdybose ir žiniasklaidoje yra per mažas;

AA. kadangi moterys sudaro tik 34 proc. ES savarankiškai dirbančių asmenų ir 30 proc. pradedančiųjų verslininkų;

AB. kadangi skurdą ir socialinę nelygybę Europoje patiria neproporcingai daug moterų, ypač vienišų motinų, neįgaliųjų, taip pat vyresnio amžiaus moterų, kaimo ir atokiose vietovėse gyvenančių moterų, migrančių ir etninėms mažumoms priklausančių moterų; kadangi Europos Sąjungoje 15 proc. šeimų, kuriose auga vaikai, yra vienišų tėvų ar motinų šeimos; kadangi vidutiniškai 85 proc. šių šeimų sudaro vienišos motinos, o 47 proc. vienišų tėvų ar motinų šeimoms 2017 m. buvo kilusi skurdo ar socialinės atskirties rizika; kadangi moterų benamystė yra vis didėjanti problema; kadangi Taryboje blokuojama Kovos su diskriminacija direktyva, kurioje būtų numatyta didesnė apsauga taikant horizontalųjį požiūrį;

AC. kadangi lyčių lygybė ir moterų įtraukimas į sprendimų priėmimą yra būtina darnaus vystymosi ir efektyvaus dėl klimato kaitos kylančių iššūkių įveikimo sąlyga, kad būtų pasiekta sąžininga ir teisinga pertvarka, kurioje nė vienas pilietis nebūtų paliktas nuošalyje; kadangi klimato krizė didina lyčių nelygybę ir apsunkina teisingumo lyčių srityje įgyvendinimą; kadangi moterys patiria kitokį klimato kaitos poveikį, nes dėl įvairių priežasčių jos pažeidžiamesnės ir susiduria su didesne rizika ir kliūtimis, pradedant nuo nelygių galimybių naudotis ištekliais, švietimo paslaugomis, įsidarbinimo galimybėmis ir teisėmis į žemę ir baigiant socialinėmis ir kultūrinėmis normomis, stereotipais bei jų įvairiapuse tarpsektorine patirtimi; kadangi visi klimato politikos veiksmai turi apimti lyčių aspektu grindžiamą požiūrį ir tarpsektorinę perspektyvą; kadangi būtina stiprinti moterų teises, kad būtų galima sumažinti klimato kaitos poveikį moterims, ir turi būti sudarytos palankesnės sąlygos, kad moterys atliktų svaresnį vaidmenį diskusijose dėl klimato kaitos ir priimant sprendimus kaip lyderėms, specialistėms ir techninius pokyčius skatinančioms veikėjoms;

([34]) https://www.eurofound.europa.eu/news/news-articles/gender-employment-gap-costs-europe-eu370-billion-per-year

AD. kadangi moterys kaimo vietovėse susiduria su daugybe sunkumų: tai žemesnis gyvenimo lygis, labiau apribotos įsidarbinimo galimybės, santykinė izoliacija nuo rinkų, ribotos galimybės naudotis infrastruktūra, įskaitant kaimo infrastruktūrą, viešąsias paslaugas ir sveikatos priežiūrą, prastesnė prieiga prie švietimo (įskaitant lytinio švietimo) paslaugų ir informacijos apie švietimo galimybes,– ir jų skaičius sprendimų priėmimo forumuose yra nepakankamas; kadangi, nesant oficialaus sutuoktinių pagalbininkių statuso, ūkiuose moterys gali dirbti nematomą darbą, nes kyla problemų pripažįstant tokį darbą pagal nacionalines sistemas;

AE. kadangi Europos Sąjungoje gyvena 46 mln. neįgalių moterų ir mergaičių; kadangi šis skaičius sudaro beveik 60 proc. visų neįgalių gyventojų; kadangi dauguma negalių įgyjama su amžiumi;

AF. kadangi daugiau kaip pusė neįgalių darbingo amžiaus moterų yra ekonomiškai neaktyvios; kadangi visose valstybėse narėse didelį materialinį nepriteklių patiria daugiau neįgalių nei įgalių moterų;

AG. kadangi 2019 m. lyčių lygybės indeksas akivaizdžiai atspindi nuolatinę vyrų ir moterų nelygybę skaitmeniniame sektoriuje ir atkreipia dėmesį į tai, kad reikia atsižvelgti į lyčių aspektą ir įvertinti lyčių poveikį visoms politikos kryptims, susijusioms su skaitmenine pertvarka; kadangi skaitmeninio lyčių atotrūkio panaikinimas suteikiant geresnę prieigą prie technologijų ir interneto mergaitėms ir moterims yra itin svarbus; kadangi moterys yra neišnaudotas išteklius naujose srityse, tokiose kaip skaitmeninės technologijos, dirbtinis intelektas ir IRT, ir Europoje moterys sudaro tik 16 proc. iš beveik 8 mln. IRT srityje dirbančių žmonių; kadangi skaitmeniniame sektoriuje vyrų dirba tris kartus daugiau negu moterų; kadangi siekiant, kad daugiau moterų dirbtų skaitmeninane ir kituose ateities sektoriuose, labai svarbu panaikinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio ir pensijų skirtumus, užtikrinti jų ekonominę nepriklausomybę ir sukurti naujų užimtumo galimybių, taip pat ir toms grupėms, kurios paprastai į darbo rinką neįtraukiamos; kadangi šiuo atžvilgiu labai svarbu skatinti moterų dalyvavimą skaitmeniniame versle, gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse bei IRT švietimo bei užimtumo srityse; kadangi į skaitmeninę darbo rinką integruojant daugiau moterų, Europos ekonomikos BVP galėtų padidėti 16 mlrd. EUR; kadangi lyčių nelygybė ir diskriminacija atkartojama kuriant, pildant duomenimis ir naudojant dirbtinį intelektą (DI); kadangi neišsamūs duomenų rinkiniai ir klaidingas šališkumas gali iškreipti dirbtinio intelekto sistemos samprotavimą ir kelti pavojų lyčių lygybei visuomenėje;

AH. kadangi pagal lytį suskirstytų duomenų rinkimas yra labai svarbus, kad nelygybė pasidarytų matoma ir būtų kuriama tikslinė politika, jam taip pat tenka nepaprasta svarba siekiant, kad į lyčių aspektą būtų atsižvelgiama svarstant visus klausimus, pvz., be kita ko, smurto dėl lyties, negalios, vėžio ir retųjų ar lėtinių ligų, klimato kaitos, skaitmeninių įgūdžių ir gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos; kadangi įvairiose ES ir valstybių narių politikos srityse vis dar trūksta su lytimi susijusių duomenų;

AI. kadangi naujienų ir informacinėje žiniasklaidoje moterims neproporcingai mažai atstovaujama; kadangi nelygus moterų ir vyrų vaizdavimas žiniasklaidoje įtvirtina stereotipus, turinčius įtakos moterų ir vyrų įvaizdžiui;

AJ. kadangi lyties aspekto integravimas, biudžeto sudarymas atsižvelgiant į lyčių aspektą ir poveikio lytims vertinimas yra esminės priemonės, padedančios užtikrinti lyčių lygybę visų sričių ES politikoje; kadangi lyčių lygybės klausimas ES politikoje sprendžiamas pasitelkiant įvairius fondus ir priemones, ir kadangi labai svarbi priemonė yra jų optimalios sąveikos užtikrinimas; kadangi tai ypač svarbu socialinėms ir ekonominėms priemonėms, kurių imtasi ištikus COVID-19 sveikatos krizei, įskaitant ES ekonomikos gaivinimo planą;

AK. kadangi 2020–2025 m. lyčių lygybės strategija ir politikos, kuria atsižvelgiama į lyčių aspektą, stiprinimas ES lygmeniu yra nepaprastai svarbūs norint užtikrinti, kad dėl COVID-19 krizės nedidėtų lyčių nelygybė ir kad atsakas į ją padėtų mažinti moterų diskriminaciją;

AL. kadangi COVID-19 krizė taip pat paveikė seksualinių paslaugų teikėjus, padidino jų pajamų praradimo ir skurdo riziką, o tai reiškia tolesnį jų žmogaus teisių sistemos bei jų gynimo trūkumą;

2021 m. sausio 21 d., ketvirtadienis

AM. kadangi labai svarbu imtis bendrų veiksmų siekiant užtikrinti aukštynkryptę moterų teisių konvergenciją ir jų derinimą Europoje, sudarant tvirtą valstybių narių paktą, įsipareigojant įgyvendinti šiuo metu ES galiojančius plačiausių užmojų teisės aktus ir dalytis geriausia patirtimi;

AN. kadangi yra išimtinai už lygybę atsakingas Komisijos narys, o Europos Parlamentas turi komitetą, atsakingą už moterų teisių ir lyčių lygybės klausimus, tačiau nėra konkrečios Tarybos sudėties lyčių lygybės klausimais, o už lyčių lygybę atsakingi ministrai ir valstybės sekretoriai neturi specialaus diskusijų forumo;

Bendrosios pastabos

1. džiaugiasi, kad Komisija priėmė komunikatą „Lygybės sąjunga. 2020–2025 m. lyčių lygybės strategija“; šis dokumentas buvo priimtas per pirmąsias šimtą dienų nuo Komisijos darbo pradžios – tai stiprus politinės valios įgyvendinant ES lyčių lygybės politiką ženklas ir įtikinanti, aiški ir plataus užmojo politikos sistema, kuria siekiama toliau įgyvendinti moterų teises ir lyčių lygybę bei kovoti su išpuoliais šioje srityje; pritaria Komisijos tikslui sukurti Europos Sąjungą, kurioje žmonės, nepaisant jų įvairovės, nepatirtų diskriminacijos ir struktūrinės nelygybės; pabrėžia, kad svarbu nuspręsti laikytis dualinio požiūrio, kurį sudarytų tikslinės priemonės ir įsipareigojimas nuosekliai integruoti lyties aspektą bei sąryšingumą kaip tarpsektorinius principus, ir palankiai vertina stiprią sąsają tarp darbo sričių ir siekio panaikinti stereotipus, šališkumą tam tikros lyties atžvilgiu ir diskriminaciją, taip pat ragina sukurti tvirtus stebėsenos mechanizmus, kad būtų galima reguliariai vertinti, ar strategija ir jos priemonės yra sėkmingai įgyvendinamos;

2. vis dėlto pabrėžia, kad lyčių lygybės strategijoje būtina laikytis galimybėmis grindžiamo požiūrio; prašo Komisijos taikyti lygių galimybių moterims užtikrinimo požiūrį kaip atsparties tašką toliau plėtojant strategiją;

3. palankiai vertina naujosios Komisijos ir jos pirmininkės teikiamą prioritetą lyčių lygybei ir už lygybę atsakingo Komisijos nario paskyrimą bei laukia metinės ataskaitos dėl lygybės, kaip naudingos vertinimo priemonės, skirtos pažangai įvertinti ir esamoms spragoms nustatyti bei lyčių aspektui integruoti į politinę sistemą;

4. palankiai vertina tai, kad buvo paskelbta apie kelias papildomas ES iniciatyvas, pvz., Europos strategiją dėl negalios po 2020 m. su numatytomis privalomomis priemonėmis, LGBTI+ asmenims skirtą strategiją ir ES romų lygybės ir įtraukties strategijų sistemą po 2020 m., ir ragina sukurti strateginę sistemą joms susieti, taip pat visose jose laikytis tarpsektorinio požiūrio; pabrėžia, kaip svarbu stebėti padėtį, dėl kurios imamasi veiksmų, ir lanksčiai pritaikyti lyčių lygybės ir kitas atitinkamas strategijas, atsižvelgiant į rezultatus ir būsimus iššūkius, naudojantis dabartine politika ar siūlant naujas priemones, kurių gali prireikti, kaip parodė neseniai įvykusi COVID-19 krizė; pakartoja, jog būtina imtis konkrečių priemonių, kad būtų užtikrintas nediskriminavimas, lygybė ir moterų, patiriančių struktūrinę lyčių nelygybę, apsauga, ir primena Komisijai, kad reikia toliau dėti pastangas šia linkme;

5. apgailestauja dėl to, kad šioje strategijoje aiškiai nenustatytas kelių labai palankiai vertinamų priemonių įgyvendinimo tvarkaraštis ir konkretūs lyčių lygybės tikslai, kurie turi būti pasiekti iki 2025 m., taip pat nenurodytos aiškios stebėsenos priemonės; todėl ragina Komisiją parengti konkrečias veiksmų gaires su tvarkaraščiu, tikslais, metinės peržiūros ir stebėsenos mechanizmu, aiškiais ir pamatuojamais sėkmės rodikliais ir papildomais tiksliniais veiksmais; be to, ragina pateikti gaires ir veiksmų planą, kaip ES politikos formavimo srityje veiksmingai įgyvendinti tarpsektorinį požiūrį ir lyčių aspekto integravimo metodą, įskaitant biudžeto sudarymą atsižvelgiant į lyčių aspektą, taip pat parengti konkrečias priemones (pvz., rodiklius, tikslus ir stebėsenos priemones) bei skirti pakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių, kad minėtas priemones būtų galima taikyti visose ES politikos srityse; ragina nustatyti aiškius tvarkaraščius, susijusius su anonsuotos interneto platformų bendradarbiavimo sistemos kūrimu, ES prekybos žmonėmis panaikinimo strategija, lyčių lygybės strategija audiovizualinėje pramonėje (kaip MEDIA paprogramės dalimi) ir ES masto informavimo kampanija, skirta kovai su lyčių stereotipais;

6. ragina Komisiją laikytis 2020 m. darbo programos įsipareigojimų atliekant bet kokią peržiūrą ir pateikti pasiūlymą dėl privalomų darbo užmokesčio skaidrumo priemonių, taip pat dėl ES strategijos dėl aukų teisių ir naujos ES strategijos dėl prekybos žmonėmis panaikinimo; apgailestauja, kad pasiūlymas dėl privalomų darbo užmokesčio skaidrumo priemonių nebuvo pateiktas 2020 m., kaip planuota;

7. primygtinai ragina valstybes nares patvirtinti ir įgyvendinti kovos su diskriminacija direktyvą ir užtikrinti, kad visose ES valstybėse narėse būtų panaikintos daugialypės ir tarpsektorinės diskriminacijos formos;

8. primena, jog būtina kovoti su daugialype diskriminacija, ypač patiriama pažeidžiamų grupių, įskaitant neįgalias moteris, juodaodes moteris, migrantes, etninėms mažumoms priklausančias ir romų tautybės moteris, vyresnio amžiaus moteris ir vienišas motinas, LGBTIQ+ asmenis ir benames moteris, bei pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad pagal 2020–2025 m. ES lyčių lygybės strategiją numatyti tikslai ir veiksmai darytų joms teigiamą poveikį; ragina Komisiją apibrėžti aiškias tarpsektorinės sistemos įgyvendinimo gaires, kuriomis prioritetas būtų teikiamas dėl tarpsektorinės diskriminacijos kenčiančių grupių dalyvavimui, siekiant įvertinti skirtingą politikos ir veiksmų poveikį bei parengti kiekvienai sričiai specialiai skirtą atsaką, kuris būtų grindžiamas nediskriminavimo principu;

9. ragina Komisiją ir valstybes nares, atsižvelgiant į strategijos tikslus, sistemingai įtraukti lyčių aspektą visais reagavimo į COVID-19 krizę etapais ir skatinti moterų dalyvavimą visais sprendimų priėmimo proceso lygmenimis; pabrėžia, kad kai kurių naujosios strategijos nuostatų atidėjimas būtų klaidingas signalas, todėl ragina Komisiją ir toliau laikytis naujosios strategijos; ragina Komisiją ir valstybes nares tinkamai atsižvelgti į moterų poreikius planuojant ir paskirstant lėšas, dėl kurių susitarta pagal Europos ekonomikos gaivinimo planą „Next Generation EU“;

10. pabrėžia, kad būtina užtikrinti patikimą ir tinkamą duomenų, suskirstytų pagal lytį, rinkimą ir analizę, kad jais remiantis būtų galima priimti sprendimus, užtikrinant ir išplečiant EIGE finansavimą ir galimybes;

11. ragina valstybes nares reguliariai keistis geriausia patirtimi ir įsipareigoti užtikrinti aukštynkryptę moterų teisių konvergenciją ir derinimą Europoje, į savo atitinkamus teisės aktus įtraukiant plačiausių užmojų šiuo metu ES valstybėse narėse galiojančias nacionalines priemones ir praktiką;

12. be to, ragina EIGE lyčių lygybės indeksą įtraukti į Komisijos stebėsenos procesą ir parengti vyrų ir moterų pensijų skirtumo rodiklį, atsižvelgiant į Parlamento rekomendacijas, pateiktas 2017 m. birželio 14 d. rezoliucijoje dėl poreikio parengti ES strategiją siekiant pašalinti vyrų ir moterų pensijų skirtumą ir jo išvengti ([35]); šis rodiklis turėtų būti stebimas įgyvendinant lyčių lygybės strategiją kaip vienintelę strategiją, apimančią visų rūšių nelygybę, kurią moterys patiria visą savo gyvenimą; taip pat ragina apsvarstyti kitus rodiklius, susijusius su vyrų ir moterų darbo užmokesčio ir priežiūros skirtumais, lyčių skaitmenine atskirtimi ir t. t.;

13. ragina Tarybą sukurti už lyčių lygybės klausimus atsakingą sudėtį, kad viename tam skirtame forume būtų sutelkti ministrai ir už lyčių lygybę atsakingi valstybės sekretoriai ir galėtų būti įgyvendintos bendros ir konkrečios priemonės, kuriomis siekiama spręsti uždavinius, kylančius moterų teisių ir lyčių lygybės srityje, taip pat užtikrinti, kad lyčių lygybės klausimai būtų aptariami aukščiausiu politiniu lygmeniu;

14. ragina valstybes nares sukurti formalią Tarybos sudėtį lyčių lygybės klausimams spręsti, kad atsirastų už lyčių lygybės klausimus atsakingų valstybių ministrų ir sekretorių diskusijų forumas bei būtų labiau skatinamas lyčių aspekto integravimas į visų sričių ES politiką, įskaitant užimtumo ir socialinę politiką;

15. apgailestauja, kad 2020–2025 m. lyčių lygybės strategijoje nėra nuorodos į moterų ir mergaičių, kurioms gresia socialinė atskirtis, skurdas ir benamystė, apsaugą; ragina Komisiją būsimame integracijos ir įtraukties veiksmų plane spręsti šiuos klausimus, siekiant pasirūpinti, kad šios moterys neliktų už socialinės ir ekonominės politikos ribų, o užburtas skurdo ratas netaptų dar uždaresnis;

16. ragina Tarybą priimti Tarybos išvadas, kad būtų patvirtinta lyčių lygybės strategija, ir nustatyti konkrečius veiksmus jai įgyvendinti;

Smurto prieš moteris ir smurto dėl lyties panaikinimas

17. remia Komisijos įsipareigojimą kovoti su smurtu dėl lyties, remti ir apsaugoti šių nusikaltimų aukas ir užtikrinti, kad atsakingi asmenys būtų patraukti atsakomybėn už savo nusikaltimus; pritaria Komisijos planui toliau skatinti visoje ES ratifikuoti Stambulo konvenciją; šiuo atveju pabrėžia, kad reikia specialių priemonių siekiant mažinti esamus teisės aktų, politikos ir paslaugų skirtumus tarp valstybių narių ir kovoti su padidėjusiu smurto šeimoje ir smurto dėl lyties mastu COVID-19 pandemijos metu; vis dėlto, atkreipia dėmesį į tai, kad keli mėginimai įtikinti šios konvencijos ratifikuoti nenorinčias valstybes nares buvo nesėkmingi, o Vengrijos vyriausybė neseniai nusprendė konvencijos apskritai neratifikuoti; todėl džiugiai sveikina Komisijos ketinimą 2021 m. pateikti pasiūlymus dėl priemonių, kuriomis būtų įgyvendinami

([35]) OL C 331, 2018 9 18, p. 60.

2021 m. sausio 21 d., ketvirtadienis

Stambulo konvencijos tikslai, jei šios konvencijos priėmimas ES ir toliau strigs; ragina jau dabar pradėti parengiamuosius veiksmus, kad būtų pradėtos rengti papildomos teisiškai privalomos priemonės ir ES pagrindų direktyva, kuria būtų siekiama užkirsti kelią visų formų smurtui dėl lyties ir su juo kovoti, be kita ko, sprendžiant moterų lyties organų žalojimo, priverstinio aborto, priverstinės sterilizacijos ir priverstinių vedybų klausimus, taip pat įtraukti seksualinio išnaudojimo, prekybos žmonėmis, kibernetinio smurto, kerštо pornografijos ir neapykantą kurstančių kalbų prieš moteris internete paskelbimo klausimus laikantis tvirto tarpsektorinio požiūrio; palankiai vertina iniciatyvą, kuria išplečiama nusikalstamumo sritis, įtraukiant visų rūšių smurtą dėl lyties pagal SESV 83 straipsnio 1 dalį; primena, kad Stambulo konvencijos ratifikavimą turėtų lydėti šios naujos teisėkūros priemonės;

18. palankiai vertina planą pateikti papildomą rekomendaciją, taip pat galimus teisės aktus dėl žalingos praktikos prevencijos ir pradėti kurti smurto dėl lyties ir smurto šeimoje prevencijos ES tinklą; prašo laikytis Stambulo konvencijos apibrėžčių ir siekti jos tikslų, taip pat prašo užtikrinti nuolatinį moterų teisių ir pilietinės visuomenės organizacijų dalyvavimą šiame darbe; primygtinai ragina įgyvendinti atitinkamas tolesnes priemones, visuomet laikantis nediskriminavimo principo; pabrėžia vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimo šiame procese svarbą, kai tinkama, atsižvelgiant į konkrečios valstybės narės struktūrą; pabrėžia švietimo, įskaitant berniukų ir vyrų švietimą, vaidmenį, ir šiuo atžvilgiu ragina kovoti su lyčių stereotipais; ragina užtikrinti tinkamą nuo smurto šeimoje nukentėjusių moterų apsaugą padidinant valstybės pagalbą ir taikant veiksmingas atsakomąsias priemones;

19. pabrėžia, kad būtina rinkti išskaidytus duomenis apie visas smurto dėl lyties formas; palankiai vertina tai, kad buvo paskelbta apie naują visoje ES atliekamą apklausą apie visų rūšių smurto prieš moteris paplitimą ir dinamiką; pabrėžia, kad būtina rinkti išsamius ir palyginamus pagal lytį susiskirstytus duomenis ES lygmeniu ir suderinti duomenų rinkimo sistemas visose valstybėse narėse;

20. pabrėžia, kad būtina apsaugoti nepilnametes, priklausančias mažumoms arba turinčias sveikatos problemų ar negalią, nes jos gali tapti įvairių formų smurto aukomis ir taikiniais; remia Komisijos ketinimą pasiūlyti ir finansuoti priemones, skirtas kovai su galima prievarta, išnaudojimu ir smurtu, nukreiptu prieš šias itin pažeidžiamas grupes;

21. ragina Komisiją ir valstybes nares rūpintis įtraukia neįgalių moterų ir mergaičių lygybe visose gyvenimo srityse, siekiant užtikrinti jų lytines ir reprodukcines teises ir apsaugoti jas nuo smurto namuose bei priežiūros ir pagalbos paslaugų teikėjų smurto, ir šiuo tikslu imtis įgyvendinti jautrinimo ir pajėgumų ugdymo programas, skirtas sveikatos priežiūros, socialinių ir priežiūros tarnybų, švietimo, mokymo ir užimtumo įstaigų, teisėsaugos ir teisminių institucijų specialistams;

22. atkreipia dėmesį į smurto ir priekabiavimo darbo vietoje mastą ir poveikį, taip pat poreikį imtis konkrečių priemonių ES lygmeniu sprendžiant šias problemas ir kovojant su psichologiniu ir seksualiniu priekabiavimu; pažymi, kad, be kita ko, neoficialiai dirbantys slaugytojai, namų ūkio darbuotojai ir ūkių darbininkai yra ypač neapsaugoti ir neužtikrinamas jų problemų matomumas, todėl ragina valstybes nares priimti TDO konvenciją Nr. 189, taip siekiant stiprinti darbuotojų, ypač moterų, teises neoficialioje ekonomikoje, ir užtikrinti, kad skundų nagrinėjimo mechanizmai būtų nepriklausomi, konfidencialūs ir prieinami visoms moterims be diskriminavimo ir kad būtų numatytos konkrečios priemonės skundo pateikėjoms apsaugoti nuo darbdavio atsakomųjų veiksmų ir pakartotinės viktimizacijos; palankiai vertina Komisijos, kaip darbdavės, įsipareigojimą priimti naują išsamią teisinę sistemą, kurioje būtų nustatytos prevencinės ir atsakomosios kovos su priekabiavimu darbo vietoje priemonės;

23. apgailestauja, kad nepakankamai kalbama apie prekybos žmonėmis, vykdomos siekiant išnaudoti darbe, lyčių aspektą, ypač namų ūkio darbuotojų atveju, kai darbo vieta yra šeimos namai, o galimybės juose atlikti patikrinimus ir stebėti darbo veiklą yra ribotos; primena savo 2016 m. balandžio 28 d. rezoliuciją dėl namų ūkio darbuotojų ir priežiūros paslaugų teikėjų moterų ES ir prašo Komisijos bei valstybių narių skatinti ištirti šią sritį, siekiant gerinti aukų atpažinimo ir apsaugos mechanizmus, o į aptikimo procesą įtraukti NVO, profesines sąjungas, valdžios institucijas ir visus piliečius;

24. reiškia gilų susirūpinimą dėl smurto ir priekabiavimo darbo sferoje pobūdžio, masto ir rimtumo bei visų formų smurto, kurio prieš moteris ir mergaites imamasi su darbu susijusiomis aplinkybėmis, poveikio; šiuo požiūriu teigiamai vertina neseniai priimtą TDO Konvenciją Nr. 190 dėl smurto ir priekabiavimo darbe ir ragina valstybes nares ją nedelsiant ratifikuoti bei įgyvendinti; taip pat ragina Komisiją ir valstybes nares parengti veiksmingas ir privalomas priemones, siekiant apibrėžti ir uždrausti smurtą ir priekabiavimą darbo sferoje, įskaitant veiksmingą prieigą prie lyčių aspektu grindžiamų,

saugių ir veiksmingų skundų pateikimo bei ginčų sprendimo mechanizmų, mokymo ir informavimo skatinimo kampanijas, pagalbos paslaugas ir teisių gynimo priemones;

25. mano, kad dirbančioms moterims, patiriančioms smurtą dėl lyties, turėtų būti suteikiama teisė į trumpesnį darbo laiką arba jo reorganizavimą bei galimybė pakeisti darbą; mano, kad smurto dėl lyties rodiklis turėtų būti įtraukiamas į darbo vietos rizikos vertinimus;

26. smerkia kampaniją, nukreiptą prieš Stambulo konvenciją, kuria siekiama kovoti su smurtu prieš moteris, ir sąmoningą šios konvencijos diskreditavimo kampaniją; yra susirūpinęs dėl to, kad atmetama smurto prieš moteris ir smurto dėl lyties visiško netoleravimo taisyklė, grindžiama tvirtu tarptautiniu konsensusu; atkreipia dėmesį į tai, kad tai kelia abejonių dėl žmogaus teisių esminių elementų, pvz., lygybės, savarankiškumo ir orumo; pabrėžia svarbų pilietinės visuomenės organizacijų vaidmenį kovojant su smurtu dėl lyties ir remiant aukas, todėl primygtinai ragina Komisiją skirti tinkamą finansavimą asociacijoms, siekiančioms šių tikslų; palankiai vertina naujoje aukų teisių strategijoje prisiimtą įsipareigojimą atsižvelgti į konkrečius moterų ir mergaičių, kurios yra smurto aukos, poreikius, ypač siekiant užtikrinti aukų teises, apsaugą ir žalos atlyginimą; ragina Tarybą skubiai užbaigti ES vykdomą Stambulo konvencijos ratifikavimą ir visapusiškai ją įgyvendinti, taip pat rekomenduoti ją ratifikuoti visoms valstybėms narėms;

27. pabrėžia, kad būtina pripažinti visų rūšių smurtą ir priekabiavimą švietimo sistemoje, mokyklose, universitetuose, stažuotėse, profesinio tobulėjimo programose ir visose kitose programose visame sektoriuje ir kovoti su šiais reiškiniais;

28. palankiai vertina pasiūlytas specialias kovos su kibernetiniu smurtu (įskaitant priekabiavimą internete, patyčias kibernetinėje erdvėje ir seksistines neapykantą kurstančias kalbas), kuris neproporcingai paveikia moteris ir mergaites, ypač viešajame diskurse dalyvaujančias aktyvistes, politikes ir kitas visuomenės veikėjas, priemones; todėl palankiai vertina tai, jog buvo paskelbta, kad su šiuo reiškiniu susiję klausimai bus sprendžiami Skaitmeninių paslaugų akte ir kad numatoma dirbti su technologinėmis platformomis ir IRT sektoriumi pagal naują bendradarbiavimo sistemą, kad pastarieji šią problemą spręstų naudodami tinkamas technines priemones, pvz., prevencines technines priemones ir į žalingą turinį reaguojančius mechanizmus; primygtinai ragina valstybes nares ir ES patvirtinti tolesnes kovos su šiomis smurto formomis priemones, įskaitant privalomas teisėkūros priemones, pagal Direktyvą dėl visų formų smurto prieš moteris prevencijos ir kovos su juo, taip pat ragina valstybes nares remti mokymo priemonių, skirtų susijusioms tarnyboms visais etapais nuo prevencijos ir apsaugos iki baudžiamojo persekiojimo, pvz., policijos pajėgoms ir teisingumo sistemai, taip pat informacijos ir komunikacijos sektoriui, kūrimą, kartu užtikrinant pagrindines teises internete;

29. reiškia susirūpinimą dėl to, kad ES teisės nuostatomis nėra aiškiai draudžiama diskriminacija dėl asmens lytinės tapatybės ir lyties raiškos; atkreipia dėmesį į tai, kad LGBTIQ+ asmenys yra nuolat diskriminuojami, patiria priekabiavimą ir lieka už darbo rinkos ribų; primena savo 2019 m. vasario 14 d. rezoliuciją dėl Veiksmų plano LGBTI asmenų lygybei skatinti ateities ([36]) ir 2019 m. gruodžio 18 d. rezoliuciją dėl LGBTI asmenų viešo diskriminavimo ir prieš juos nukreiptos neapykantos retorikos ([37]); palankiai vertina pirmosios LGBTI+ skirtos strategijos priėmimą ir ragina Komisiją imtis tolesnių veiksmų, susijusių su jos 2016–2019 m. Veiksmų planu LGBTI asmenų lygybei skatinti, numatant konkrečias kovos su diskriminacija darbe dėl seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, lyties raiškos ir lyties ypatumų priemones;

30. palankiai vertina neseniai priimtą pirmąją ES strategiją dėl aukų teisių (2020–2025 m.), kurioje bus atsižvelgta į konkrečius smurto dėl lyties aukų poreikius, visų pirma numatytas konkretus požiūris į psichologinį smurtą prieš moteris ir ilgalaikį poveikį jų psichikos sveikatai; pabrėžia, kad būtina pašalinti ES teisėje esančias spragas ir prašo Komisijos nedelsiant pateikti pasiūlymą dėl Nusikaltimų aukų teisių direktyvos peržiūros, atsižvelgiant į tarptautinius kovos su smurtu prieš moteris standartus, pvz., į Stambulo konvenciją, taip siekiant sustiprinti su aukų teisėmis, apsauga ir kompensacija joms susijusius teisės aktus; pabrėžia, jog būtina užtikrinti, kad visos aukos galėtų veiksmingai kreiptis į teismą įgyvendinant Aukų teisių direktyvą, kuri kai kuriose valstybėse narėse dar nėra visapusiškai įgyvendinta; prašo ir toliau remti aukų teises, taip pat naudojant tokias esamas priemones kaip Europos apsaugos orderis;

31. atkreipia Komisijos ir valstybių narių dėmesį į ypač dramatišką našlaičiais tapusių vaikų padėtį, kurie patiria smurtą dėl lyties ar yra priversti gyventi aplinkoje, kurioje jie susiduria su smurtu šeimoje, ir primygtinai ragina atsižvelgti į šias aplinkybes sprendžiant smurto šeimoje problemą;

([36]) Priimti tekstai, P8_TA(2019)0129.
([37]) Priimti tekstai, P8_TA(2019)0101.

2021 m. sausio 21 d., ketvirtadienis

32. primygtinai ragina Komisiją pristatyti ilgai lauktą ES strategiją dėl prekybos žmonėmis panaikinimo ir pabrėžia, kad reikia aiškiai pripažinti prekybos žmonėmis ir seksualinio išnaudojimo į lytį nukreiptą pobūdį, nes nuo to labiausiai nukenčia moterys ir mergaitės; pripažįsta, kad seksualinis išnaudojimas surogatinės motinystės ir reprodukciniais tikslais arba tokiais tikslais kaip priverstinės santuokos, prostitucija ir pornografija yra nepriimtinas ir reiškia žmogaus orumo bei žmogaus teisių pažeidimą; todėl prašo, kad strategijoje būtų atidžiai išnagrinėta prostitucija užsiimančių moterų padėtis, ypatingą dėmesį skiriant prostitucijos ir prekybos moterimis ir nepilnamečiais sąsajai ES ir visame pasaulyje, taip pat besiformuojančiai tendencijai naudotis internetu išnaudojimo tikslais; pabrėžia svarbų ES kovos su prekyba žmonėmis koordinatoriaus vaidmenį ir darbą ir ragina Komisiją nedelsiant paskirti naują koordinatorių, kad būtų atidžiai stebima, kaip valstybės narės įgyvendina Kovos su prekyba žmonėmis direktyvą; tvirtina, kad į darbą svarbu įtraukti paklausos mažinimo priemones ir strategijas;

33. ragina į teisės aktus, susijusius su lytiniais nusikaltimais, įtraukti griežtesnes priemones ir pabrėžia, kad lytiniai santykiai visada turi būti savanoriški; ragina Komisiją įtraukti visoms valstybėms narėms skirtas rekomendacijas, kad jos savo nacionalinėje teisėje iš dalies pakeistų esamą iššaginimo apibrėžtį, papildydamos ją taip, kad ji būtų pagrįsta sutikimo nebuvimu;

34. palankiai vertina ES mastu vykdomą informavimo kampaniją dėl kovos su lyčių stereotipais, taip pat dėl smurto prevencijos priemonių, kuriose didžiausias dėmesys skiriamas vyrams, berniukams ir vyriškumui; ragina imtis aiškesnių priemonių kovojant su žalingomis vyriškumo normomis, nes lyčių stereotipai yra pagrindinė lyčių nelygybės priežastis ir daro poveikį visoms visuomenės sritims;

35. ragina daugiau dėmesio ir paramos skirti našlaičių prieglaudoms ir smurto aukoms skirtiems globos namams, kurie buvo uždaryti arba jų galimybės priimti gyventojus buvo labai apribotos dėl COVID-19 pandemijos, priverčiant moteris ar mergaites ir vaikus išgyventi karantiną smurtautojo namuose;

36. pabrėžia tai, kad smurtas prieš moteris dažnai yra pagrindinė priežastis, kodėl moterys tampa benamėmis; todėl ragina Komisiją imtis visų reikalingų priemonių, kad būtų užkirstas kelias smurtui prieš moteris, dėl kurio jos tampa benamės arba jų benamystės laikotarpio trukmė pailgėja;

37. palankiai vertina tai, kad paskelbta rekomendacija dėl žalingos praktikos prevencijos, greta galimų teisės aktų, kuriuose raginama kovoti su moterų lyties organų žalojimu, priverstine sterilizacija, ankstyvomis ir priverstinėmis santuokomis ir vadinamuoju smurtu dėl garbės, nuo kurių labiausiai nukenčia vaikai ir mergaitės;

Moterys ir ekonomika

38. pakartoja savo raginimus Komisijai ir valstybėms narėms toliau vystyti ir gerinti pagal lytį suskirstytų duomenų rinkimą ([38]), statistiką, mokslinius tyrimus ir analizę bei remti priemones, kuriomis būtų geriau ugdomi instituciniai ir pilietinės visuomenės organizacijų pajėgumai duomenų rinkimo ir analizės srityje, ypač kai tai susiję su moterų dalyvavimu darbo rinkoje ir tokiomis sritimis, kaip neoficialus užimtumas, verslumas, galimybė gauti finansavimą ir sveikatos priežiūros paslaugas, neapmokamas darbas, skurdas ir socialinės apsaugos sistemų poveikis; be to, primygtinai ragina EIGE ir kitas susijusias ES institucijas bei agentūras parengti ir įtraukti tokius naujus rodiklius, pvz., dirbančiųjų skurdą, laiko stygių, atotrūkį, susijusį su laiko naudojimu, priežiūros darbo (apmokamo ir (arba) neapmokamo) vertę bei moterų ir vyrų naudojimosi siūlomomis galimybėmis, taip pat ir susijusiomis su Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros direktyva, mastą; ragina Komisiją naudotis šiais duomenimis siekiant veiksmingai vertinti savo bei kitų ES agentūrų ir institucijų politikos ir programų poveikį lytims;

39. pritaria Barselonos tikslų peržiūrai ir raginimui, kad valstybės narės skirtų pakankamai lėšų priežiūros paslaugoms ir ilgalaikės priežiūros paslaugoms, įskaitant lėšas pagal ES teikiamą finansavimą, ir užtikrintų įperkamų, prieinamų ir aukštos kokybės vaikų priežiūros paslaugų, įskaitant ankstyvąjį vaikų ugdymą, teikimą, ypač suteikiant jaunoms motinoms galimybę dirbti ir (arba) studijuoti; atsižvelgdamas į tai, primena vienuoliktąjį Europos socialinių teisių ramsčio principą; ragina teikti finansinę paramą valstybėms narėms, kurios dar nepasiekė šių tikslų, ir raginti jas dalytis gerąja patirtimi; be to, džiaugiasi tuo, kad buvo sukurtos valstybėms narėms skirtos gairės dėl kovos su finansinio atgrasymo veiksmais socialinės, ekonominės ir mokesčių politikos srityse; pabrėžia lygių prižiūrinčiųjų asmenų ir lygių uždirbančiųjų asmenų tikslą, kuris turi būti pagrindinis šių pastangų veiksnys, ir palankiai vertina Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros direktyvą kaip pirmąjį žingsnį šia linkme;

([38]) 2020 m. sausio 30 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo.

40. ragina Komisiją pateikti Europos susitarimą dėl priežiūros, kuriame būtų vadovaujamasi visapusišku požiūriu į visus priežiūros poreikius bei paslaugas ir nustatyti minimalūs priežiūros per visą gyvenimo ciklą standartai ir kokybės gairės – taip pat taikytinos ir vaikams, vyresnio amžiaus asmenims bei ilgalaikių poreikių turintiems asmenims; ragina Komisiją ir valstybes nares rinkti suskirstytus priežiūros paslaugų teikimo duomenis; primygtinai ragina valstybes nares nedelsiant į nacionalinę teisę visiškai perkelti ir įgyvendinti Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros direktyvą, kad būtų užtikrintas sąžiningas profesinio ir šeiminio gyvenimo atskyrimas, ir kviečia jas siekti daugiau negu reikalaujama minimaliais direktyvos standartais: taikyti tokias priemones, kaip visiškai apmokamos atostogos, skatinti vyrus imtis lygiaverčio vaidmens priežiūros srityje ir taip kovoti su lyčių stereotipais sprendžiant, ar eiti tėvystės ir (arba) motinystės atostogų, pripažinti neformaliųjų slaugytojų vaidmenį, užtikrinant jiems galimybes naudotis socialinės apsaugos priemonėmis ir teisę į pensijų išmokas, remti paslaugas, pritaikytas konkretiems tėvų ir (arba) šeimos narių, kurie rūpinasi neįgaliais, lėtinėmis ligomis sergančiais ar vyresnio amžiaus asmenimis, iššūkiams ir poreikiams, ir lanksčias darbo sąlygas, dėl kurių nenukentėtų darbuotojo atlyginimas ir kurios nebūtų užtikrinamos jo sąskaita, sudaryti galimybes naudotis socialinėmis ir darbuotojų teisėmis ir išmokomis bei gerbti darbuotojo teisę atsijungti; ragina Komisiją kasmet atidžiai ir sistemingai stebėti, kaip valstybės narės įgyvendina Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros direktyvą;

41. ragina užtikrinti įperkamas ir kokybiškas vaikų priežiūros ir ilgalaikės priežiūros paslaugas, asmenys, visų pirma moterys, galėtų grįžti į darbą ir lengviau suderinti profesinį ir asmeninį gyvenimą;

42. pabrėžia, kad reikia sukurti lopšelių ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų tinklą: atkreipia dėmesį į tai, kad tai yra didžiulė socialinė atsakomybė ir kad turėtų būti sukurta visuotinė paslauga, kuri iš tikrųjų būtų prieinama visiems vaikams ir šeimoms, norinčioms pasinaudoti šiuo tinklu;

43. skatina valstybes nares, remiantis sukaupta geriausia patirtimi, sukurti tiek vyrams, tiek moterims skirtus „priežiūros kreditus“, kuriais būtų kompensuojama už darbo pertraukimą atliekant neinstitucinę šeimos narių priežiūrą ir už institucinės priežiūros laikotarpius, pvz., motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros atostogas, ir sąžiningai atsižvelgti į tuos kreditus nustatant teises į pensiją; mano, kad tokie kreditai turėtų būti tiekiami trumpam nustatytam laikotarpiui, kad jie dar labiau nepagilintų stereotipų ir nelygybės;

44. primygtinai ragina valstybes nares imtis specialių priemonių kovojant su skurdo rizika sulaukus senyvo amžiaus ir išėjus į pensiją, padidinant pensijas ir socialines išmokas; mano, kad turi būti panaikinta vyrų ir moterų pajamų nelygybė sulaukus pensinio amžiaus, todėl reikia padidinti pensijas, remti ir išplėsti valstybines, visuotines ir solidarumu pagrįstas socialinės apsaugos sistemas, kad jos būtų perskirstomojo pobūdžio ir užtikrintų teisingas ir pakankamas pajamas po visą gyvenimą atlikto darbo, apsaugant valstybinių socialinės apsaugos sistemų tvarumą kuriant darbo vietas, kuriose būtų gerbiamos teisės ir mokamas didesnis darbo užmokestis;

45. ragina Komisiją, Parlamentą ir Tarybą nuodugniai išnagrinėti moterų poreikius ir dalyvavimą darbo rinkoje, taip pat horizontaliąją ir vertikaliąją darbo rinkos segregaciją, rengiant programas pagal kitą daugiametę finansinę programą (DFP), taip pat Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę „Next Generation EU“;

46. mano, kad pirmiausia reikia imtis veiksmų ir remti šeimą, įskaitant tinkamas ir įperkamas vaikų priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų įsteigimą, nes tai teigiamai paskatintų moteris dalyvauti darbo rinkoje ir pagerintų jų senatvės pensijos perspektyvas;

47. palankiai vertina Komisijos įsipareigojimą stebėti, ar profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros direktyva bus tinkamai perkelta į nacionalinę teisę iki 2022 m., ir užtikrinti visapusišką jos įgyvendinimą;

48. ragina Komisiją rinkti duomenis apie skirtingų rūšių priežiūros paslaugų (vaikų priežiūros, vyresnio amžiaus žmonių priežiūros ir neįgaliųjų ar asmenų, kuriems reikalinga ilgalaikė priežiūra) teikimą ir įtraukti šiuos duomenis į priežiūros paslaugų skirtumams skirtą tyrimą, kuriuo bus remiamasi rengiant Europos priežiūros strategijos iniciatyvą; pažymi, kad aptariamoje strategijoje reikia atsižvelgti į valstybių narių kompetencijos sritis, kurios nurodytos Sutartyse, tačiau ja turėtų būti siekiama pagerinti bendradarbiavimą ir visų priemonių koordinavimą, nes tai galėtų būti naudinga ES neformaliesiems slaugytojams ir jų prižiūrimiems asmenims; pabrėžia, kad bendradarbiavimas Europos lygmeniu kartu su veiksmingu ES lėšų panaudojimu gali prisidėti gerinant priežiūros paslaugų kokybę, prieinamumą ir įperkamumą;

2021 m. sausio 21 d., ketvirtadienis

49. palankiai vertina Tarybos sprendimą aktyvuoti bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą ir ragina valstybes nares investuoti į viešąsias paslaugas, įskaitant nemokamą vaikų ir sveikatos priežiūrą, kad būtų kuriamos naujos kokybiškos darbo vietos ir švelninamas krizės socioekonominis poveikis; mano, kad griežto taupymo priemonės sukelia ilgalaikes neigiamas pasekmes, visų pirma moterims, todėl po COVID-19 krizės jos neturi būti taikomos;

50. teigiamai vertina laikinos paramos priemonę nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos mažinti (SURE); ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad taikant priemonę SURE būtų sprendžiamas moterų pajamų netekimo klausimas;

51. pabrėžia, kad reikia gerokai padidinti investicijas į paslaugas, ypač į sveikatos priežiūros, švietimo ir transporto paslaugas, taip siekiant patenkinti gyventojų poreikius ir prisidėti prie moterų nepriklausomumo, lygybės ir emancipacijos;

52. palankiai vertina Komisijos įsipareigojimą pateikti privalomąsias darbo užmokesčio skaidrumo priemones, kurios gali būti naudingos nustatant skirtumus ir diskriminaciją tame pačiame sektoriuje ir siekiant panaikinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumus; vis dėlto apgailestauja, kad vėluojama paskelbti šį pasiūlymą, ir prašo Komisijos kuo greičiau jį pateikti; todėl pabrėžia visapusiško socialinių partnerių bei visų suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimo ir dalyvavimo, laikantis nacionalinės praktikos ir tradicijų, svarbą; tačiau pabrėžia, kad vis dar reikia gerinti padėtį vienodo vyrų ir moterų užmokesčio už vienodą darbą ar vienodos vertės darbą klausimu skirtinguose užimtumo sektoriuose, kad būtų panaikinti skirtumai atlyginant už vienodos vertės darbą lyčių atžvilgiu susiskaidytoje darbo rinkoje, dėl ko nustatomi mažesni atlyginimai tuose sektoriuose, kuriuose dirba daugiausia moterys, pvz., slaugos, priežiūros, mažmeninės prekybos, pardavimo ir švietimo sektoriuose, palyginti, pvz., su gamybos sektoriumi ar techninės profesinės veiklos sektoriumi, kuriuose dažniausiai įdarbinami vyrai; primygtinai rekomenduoja į šias priemones įtraukti vienodo užmokesčio už vienodos vertės darbą abiejų lyčių darbuotojams principą, kurį būtų galima apibrėžti taip: „vienodos vertės darbu laikomas darbas, jei lyginant dvi darbuotojų grupes, kurios nebuvo sudarytos atsitiktinai, atliktą darbą galima palyginti vadovaujantis tokiais kriterijais, kaip darbo sąlygos, darbuotojams priskirtos atsakomybės laipsnis ir fiziniai ar psichiniai darbui atlikti reikalingi reikalavimai“; pabrėžia, kad šiuo tikslu reikia sukurti atitinkamus lyties požiūriu neutralius vertinimo įrankius ir klasifikavimo kriterijus;

53. palankiai vertina Komisijos atliktą dabartinės vienodo užmokesčio už vienodą arba vienodos vertės darbą sistemos įvertinimą, prasidėjusias konsultacijas dėl lyčių lygybės darbo sferoje gerinimo, būsimą Pensijų adekvatumo ataskaitą ir galimybės įtraukti pensijų kreditus į profesinių pensijų sistemas, kai karjera sustabdoma ryšium su priežiūra, apsvarstymą;

54. ragina Komisiją ateinančiais metais atlikti Direktyvos 2006/54/EB peržiūrą atsižvelgiant į neseniai atliktą ES teisės aktų dėl vienodo darbo užmokesčio veikimo ir įgyvendinimo įvertinimą ir vadovaujantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika; mano, kad į peržiūrėtą direktyvą turėtų būti įtraukta vienodos vertės darbo apibrėžtis, kuri būtų taikoma visuose profesiniuose sektoriuose ir apimtų lyčių aspektu grindžiamą požiūrį, taip pat nuoroda į įvairias diskriminacijos formas bei papildomos priemonės direktyvos vykdymui užtikrinti;

55. primena savo 2020 m. sausio 30 d. rezoliuciją dėl vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo; ragina nedelsiant peržiūrėti veiksmų planą ir iki 2020 m. pabaigos parengti naują plataus užmojo veiksmų planą vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo klausimui spręsti, kuriame valstybėms narėms būtų apibrėžti aiškūs tikslai sumažinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą per ateinančius penkerius metus, ir kuriuo būtų užtikrinta, kad į šiuos tikslus būtų atsižvelgiama rengiant konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas; ypač akcentuoja būtinybę į naująjį veiksmų planą įtraukti tarpsektorinį požiūrį; ragina Komisiją ir valstybes nares įtraukti socialinius partnerius ir pilietinės visuomenės organizacijas rengiant naują politiką, kuria būtų siekiama panaikinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą bei tobulinti ir toliau plėtoti statistiką, mokslinius tyrimus ir analizę, kad būtų galima geriau vertinti ir stebėti pažangą, daromą vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo panaikinimo srityje, ypatingą dėmesį skiriant grupėms, patiriančioms daugialypę ir tarpsektorinę diskriminaciją; ragina Komisiją atkreipti dėmesį į veiksnius, lemiančius pensijų skirtumus, ir padėti valstybėms narėms taikyti jų priemones, skirtas šiam skirtumui mažinti, nustatant vyrų ir moterų pensijų skirtumo rodiklį, kuriuo remiantis būtų vertinama per visą gyvenimą sukaupta moterų nelygybės patirtis;

56. pažymi, kad mokesčių politika daro skirtingą poveikį skirtingo pobūdžio namų ūkiams; pabrėžia, kad asmenų apmokestinimas gali būti naudojamas kaip priemonė siekiant užtikrinti mokesčių sistemos teisingumą moterims; pabrėžia, kad kai kurių formų apmokestinimas daro neigiamą poveikį moterų užimtumo lygiui ir jų ekonominei nepriklausomybei, ir pažymi, kad mokesčių politika turėtų būti optimizuota siekiant sustiprinti paskatas moterims dalyvauti darbo rinkoje; atkreipia dėmesį į tai, kad bendras apmokestinimas gali turėti neigiamą poveikį vyrų ir moterų pensijų skirtumui; pabrėžia, jog mokesčių sistemos neturėtų būti grindžiamos prielaida, kad namų ūkiai vienodai kaupia lėšas ir jomis dalijasi; pabrėžia

ciklo nepritekliaus (angl. *period poverty*) poveikį daugeliui Europos moterų dėl brangių menstruacinių higienos priemonių ir didelio jų apmokestinimo daugelyje valstybių narių, todėl primygtinai ragina valstybes nares imtis priemonių prieš tokios formos netiesioginę diskriminaciją mokesčių srityje ir ciklo nepriteklių;

57. primena, kad finansavimo ir apmokestinimo politikai būdingas stiprus lyties komponentas; teigiamai vertina Komisijos įsipareigojimą integruoti lyties aspektą į DFP, visų pirma kalbant apie „Europos socialinį fondą +“ (ESF+), siekiant skatinti moterų dalyvavimą darbo rinkoje, profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą bei moterų verslumą, tačiau apgailestauja dėl to, kad naujoji DFP ir struktūriniai fondai neapima biudžeto sudarymo atsižvelgiant į lyčių aspektą principo; ragina Komisiją toliau skatinti ir gerinti biudžeto sudarymo atsižvelgiant į lyčių aspektą principo taikymą, o valstybes nares – vadovautis lyčių aspektu grindžiamu požiūriu apmokestinimo politikos srityje, įskaitant lyčių klausimų auditą įgyvendinant fiskalinę politiką, kad būtų panaikintas su mokesčiais susijęs šališkumas lyties atžvilgiu;

58. dar kartą primena, kad reikia daugiau dėmesio skirti lyčių lygybei įvairiais Europos semestro proceso etapais, ir ragina į strategiją, pakeisiančią strategiją „Europa 2020“, įtraukti lyčių ramstį ir visa apimantį lyčių lygybės tikslą; primygtinai ragina įtraukti aiškius lyčių lygybės rodiklius ir parengti statistinius metodus bei analizę, kad būtų galima stebėti pažangą lyčių lygybės srityje, kartu su tarpsektorine perspektyva, taikoma sprendžiant kiekvienos šalies uždavinius, nurodytus socialinių rodiklių suvestinėje;

59. pabrėžia, kad visame pasaulyje 70 proc. sveikatos priežiūros ir socialinių darbuotojų yra moterys, kurioms dažnai mokamas tik minimalus darbo užmokestis ir kurios dirba mažų garantijų sąlygomis, ir ragina moterų dominuojamuose sektoriuose, kaip antai priežiūros, sveikatos ir mažmeninės prekybos sektoriai, padidinti darbo užmokestį ir pagerinti darbo sąlygas, taip pat panaikinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio bei pensijų skirtumus ir darbo rinkos segregaciją;

60. ragina Komisiją ir valstybes nares konsultuojantis su socialiniais partneriais parengti lyčiai atžvalgias darbuotojų saugos ir sveikatos gaires, skirtas būtent pandemijos priešakyje dirbantiems specialistams, siekiant apsaugoti šių profesijų atstovus nuo protrūkių ateityje; pabrėžia, kad pasikeitusios darbo sąlygos, pvz., nuotolinis darbas, ne tik atveria galimybes dirbti lanksčiau bei gerinti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, bet ir gali paveikti gebėjimą atsijungti bei lemti didesnį darbo krūvį, o moterys, atliekančios pagrindinį ar tradicinį vaidmenį rūpinantis namais ir šeima, dėl to nukenčia kur kas labiau negu vyrai; todėl ragina Komisiją pasiūlyti lyčiai atžvalgų teisėkūros procedūra priimamą aktą dėl teisės atsijungti ir direktyvą dėl psichikos gerovės darbe, kad nerimas, depresija ir perdegimas būtų pripažinti profesinėmis ligomis, bei parengti prevencijos mechanizmus ir mechanizmus, kuriuos taikant nukentėjusiems darbuotojams būtų padedama grįžti į darbą;

61. ragina Komisiją peržiūrėti Direktyvą 92/85/EEB siekiant pasirūpinti, kad moterys visoje Europoje galėtų naudotis laisvu darbuotojų judėjimu tokiomis pat sąlygomis, kaip ir vyrai ([39]);

62. pabrėžia, kad valstybės narės turi pristatyti įrodymais pagrįstą, tinkamai parengtą darbo rinkos politiką ir reformas, kuriomis būtų *de facto* gerinamos moterų darbo sąlygos ir didinamas kokybiškas užimtumas;

63. ragina Komisiją pateikti Europos socialinės apsaugos strategiją, pagal kurią būtų sprendžiamas laisvo darbuotojų judėjimo, o pirmiausia – skurdo feminizacijos klausimas, ypatingą dėmesį skiriant vienišų tėvų namų ūkiams, kuriuose pagrindinį vaidmenį atlieka moterys;

64. pabrėžia, kad lygios galimybės ir aktyvesnis moterų dalyvavimas darbo rinkoje gali prisidėti prie darbo vietų skaičiaus didėjimo, ekonomikos klestėjimo ir konkurencingumo Europoje; ragina Komisiją ir valstybes nares nustatyti tikslus mažinti mažų garantijų darbo vietas ir nesavanorišką darbą ne visą darbo laiką, kad būtų pagerinta moterų padėtis darbo rinkoje;

65. ragina Komisiją priimti specialų požiūrį į vienišas motinas, nes vienišos motinos yra labai pažeidžiamos ekonominiu požiūriu, nes jos dažnai uždirba mažiau nei vyrai ir dažniau turi palikti darbo rinką, susilaukusios vaikų; todėl ragina Komisiją stiprinti turimas teisines priemones, skirtas tarpvalstybiniam alimentų mokėjimui, kartu didinant visuomenės informuotumą apie tokių priemonių prieinamumą; ragina Komisiją glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis ir identifikuoti su tarpvalstybiniu alimentų mokėjimu susijusias problemas, taip pat parengti priemones, kuriomis būtų užtikrintas veiksmingas mokėjimo įsipareigojimų vykdymas;

([39]) 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/54/ES dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis (OL L 128, 2014 4 30, p. 8).

2021 m. sausio 21 d., ketvirtadienis

66. pažymi, kad moterys mažiau dalyvauja darbo rinkoje negu vyrai; pabrėžia, kad, norint skatinti dalyvavimą rinkoje, svarbu mažinti pajamų mokestį;

67. primygtinai ragina valstybes nares imtis tolesnių veiksmų kovojant su moterų diskriminacija darbo rinkoje;

68. primena, kad darbo sferoje lygybės tebepasigendama tokiais aspektais, kaip pajamos, karjeros perspektyvos, moterų dominuojami sektoriai, prieiga prie socialinės apsaugos bei švietimo ir mokymo; primena, kad, norint pasiekti lyčių lygybę, turi būti atsižvelgiama į visus šiuos aspektus;

69. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti vienodą vyrų ir moterų dalyvavimą bei vienodas jų galimybes darbo rinkoje ir spręsti visų formų skurdo feminizacijos, įskaitant skurdą senatvėje, klausimą: pirmiausia atsižvelgti į lyties aspektą numatant tinkamas teises į pensijų išmokas ir sudarant galimybes jomis naudotis, kad būtų panaikintas vyrų ir moterų pensijų skirtumas, bei gerinti darbo sąlygas moterų dominuojamuose, – pvz., apgyvendinimo ir maitinimo, turizmo, švaros ir priežiūros paslaugų, – sektoriuose ir verčiantis šių sričių profesijomis; pažymi, kad svarbu kelti klausimą, kodėl kultūriškai nuvertinamas darbas, kurį dažniausiai dirba moterys, akcentuoti būtinybę kovoti su tokiais stereotipais ir per dideliu netipinį darbą dirbančių moterų skaičiumi; ragina valstybes nares užtikrinti vienodą požiūrį į migrantes (taip pat ir peržiūrint profesinių kvalifikacijų pripažinimo sistemą) bei kitas ypač pažeidžiamoms grupėms priklausančias moteris; ragina Komisiją ir valstybes nares didinti kolektyvinių derybų aprėptį sektorių lygmeniu, o formuojant politiką įtraukti socialinius partnerius, kad būtų skatinamas stabilus ir kokybiškas užimtumas; pabrėžia, kad būtinos strategijos moterų verslumo iniciatyvoms skatinti ir remti;

70. pažymi, kad sparčiai auganti trumpų projektų ekonomika daro poveikį darbuotojams, kurie rečiau buriasi į profesines sąjungas, o mažų garantijų darbo pavojus jiems gresia dėl tokių veiksnių, kaip nepastovus darbo laikas ir pajamos, nepakankamos darbuotojų teisės, su socialine apsauga ir pensijomis susijęs netikrumas arba karjeros raidos ir perkvalifikavimo galimybių nebuvimas; nerimauja, kad su tuo susijusi nesaugumo ir mažų garantijų problema, dar labiau pagilėjusi dėl izoliavimo priemonių, kurių buvo imtasi dėl dabartinės krizės, pirmiausia neigiamai veikia moteris, kurioms ir toliau tenka priežiūros našta lyčių požiūriu labai segreguotoje darbo rinkoje, ypač patiriančioms tarpsektorinę diskriminaciją; ragina valstybes nares įgyvendinti tikslines socialinės apsaugos priemones, skirtas laisvai samdomoms moterims ir moterims, kurių darbas susijęs su trumpų projektų ekonomika; ragina Komisiją atidžiai stebėti, kaip įgyvendinama Direktyva 2010/41/ES;

71. teigiamai vertina Komisijos įsipareigojimą priimti veiksmų planą Europos socialinių teisių ramsčiui įgyvendinti; pabrėžia, kad lyčių aspektą būtina integruoti vadovaujantis tarpsektoriniu požiūriu, kaip nustatyta pagal minėtojo ramsčio 2 ir 3 principus;

72. pabrėžia, kad vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas žiniasklaidos sektoriuje yra didelis, ir moterys žurnalistės daug dažniau nei vyrai susiduria su priekabiavimu, smurtu, seksizmu ir diskriminacija; primena antrąjį Europos socialinių teisių ramstį dėl sąžiningų darbo sąlygų; todėl ragina valstybes nares žiniasklaidos sektoriuje visiems darbuotojams užtikrinti teisę į sąžiningas ir saugias darbo sąlygas;

73. ragina valstybes nares imtis priemonių užtikrinant migrančių ir pabėgėlių moterų galimybes naudotis sveikatos priežiūra, įsidarbinti, naudotis maisto ir informacijos teikimo paslaugomis, ir sušvelninti apsaugai kylantį pavojų, visų pirma, dėl smurto tarp vyrų ir moterų ir prekybos moterimis;

74. ragina valstybes nares imtis griežtų priemonių ir taikyti sankcijas įmonėms, kurios nesilaiko darbo teisės aktų ir diskriminuoja vyrus ir moteris; be to, mano, kad ES lėšų skyrimas įmonėms, kurios turi aukštus darbo standartus ir nediskriminuoja moterų, turi būti susietas su atitinkamomis sąlygomis;

75. primygtinai ragina Komisiją agituoti už tai, kad daugiau moterų eitų su ekonominių sprendimų priėmimu susijusias pareigas, atkreipiant dėmesį į ekonominius ir visuomeninius to pranašumus, taip pat dalytis geriausia patirtimi; primygtinai ragina Komisiją toliau dirbti su valstybėmis narėmis ir šiuo metu ir kitais metais ES Tarybai pirmininkaujančiomis valstybėmis, kad Taryboje būtų pralaužti ledai ir būtų priimta siūloma Direktyva dėl moterų įmonių valdybose, ir kartu su valstybėmis narėmis parengti strategiją dėl didesnio įvairios socialinės padėties moterų dalyvavimo sprendimų priėmimo procesuose, taip pat visose ES institucijose;

76. primena, kad nepakankamas moterų dalyvavimas viešajame gyvenime ir politikoje kenkia tinkamam demokratinių institucijų ir procesų veikimui; todėl ragina valstybes nares skatinti ir remti priemones, kuriomis būtų padedama subalansuoti vyrų ir moterų dalyvavimą priimant sprendimus nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis;

77. ragina Komisiją ir valstybes nares priimti priemones, kuriomis būtų kovojama su stiklo lubų reiškiniu, pvz., užsitęsiančiomis vaiko priežiūros atostogomis, užtikrinti aukštos kokybės vaiko priežiūros paslaugas už prieinamą kainą ir panaikinti tiesioginę ir netiesioginę visų formų diskriminaciją, susijusią su paaukštinimais darbo rinkoje;

78. palankiai vertina paramą lyčių lygybei išrinktose organizacijose, pvz., Europos Parlamente; ragina nustatyti tokias privalomas priemones, kaip kvotos, ir pabrėžia, kad šiuo atveju Parlamentas turi būti pavyzdys; be to, palankiai vertina tai, kad Komisija paskelbė apie savo ketinimą rodyti pavyzdį vadovaujamųjų pareigų srityje, ir ragina įgyvendinti strategijas, kuriomis užtikrinamas didesnis įvairios socialinės padėties moterų dalyvavimas priimant sprendimus Komisijoje; atkreipia dėmesį į pastangas, kurios buvo įdėtos sudarant esamą Komisiją, ir pabrėžia, kad Parlamentas turi nustatyti panašaus užmojo tikslą. ragina valstybes nares rinkimų sistemose nustatyti privalomas kvotas ir taip užtikrinti vienodą vyrų ir moterų skaičių tiek Europos, tiek nacionaliniuose parlamentuose;

79. teigiamai vertina Komisijos įsipareigojimą skatinti moterų rinkėjų ir kandidačių dalyvavimą 2024 m. Europos Parlamento rinkimuose; šiuo požiūriu pabrėžia, jog būtina peržiūrėti Rinkimų aktą, siekiant numatyti galimybę laikinai pavaduoti Europos Parlamento narius, nusprendusius pasinaudoti savo teise išeiti motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros atostogų; ragina Komisiją atitinkamai peržiūrėti Rinkimų aktą, o Tarybą – pritarti peržiūrėtam aktui;

80. ragina sudaryti galimybes moterims savo gyvenimo planus įgyvendinti ir kaimo ir periferinėse vietovėse; pabrėžia, kad tam joms turi būti užtikrinta būtinoji infrastruktūra, taip pat turi būti vystomos naujos veiklos sritys, sudaromos paprastesnės sąlygos grįžti į darbą ir skatinamas įvairiausių partnerių bendradarbiavimas, siekiant remti ir skatinti moteris, taip pat sudaryti palankias sąlygas ir galimybes patekti į darbo rinką, užtikrinti lygias galimybes ir gerinti socialinę sanglaudą kaimo vietovėse;

81. atkreipia dėmesį į aktyvų ir nepaprastai svarbų vaidmenį, kurį moterys atlieka kaimo vietovių ekonomikos srityje, ir apgailestauja, kad žemės ūkio užimtumo bei galimybių naudotis socialine apsauga, mokytis, išeiti motinystės atostogų ir gauti senatvės pensiją srityse nuolat susiduriama su dideliais lyčių skirtumais; ragina Komisiją, valstybes nares ir regionines bei vietos valdžios institucijas remti projektus, ypač skirtus moterims, susijusius su inovatyvios žemės ūkio veiklos kaimo ir retai gyvenamose vietovėse kūrimu, siekiant stiprinti jų pozicijas žemės ūkio rinkoje, kuri gali tapti naujų darbo vietų šaltiniu; be to, ragina Komisiją rasti finansavimo galimybių pagal antrąjį bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) ramstį, kad moterims būtų užtikrinama didesnė prieiga prie žemės ir sprendžiamas jų – ypač sezoninių darbuotojų – darbo sąlygų kaimo vietovėse klausimas;

82. ragina Komisiją dėti daugiau pastangų įgyvendinant konkrečias priemones ir kuriant specialius fondus, skirtus kovoti su skurdo ir mažų garantijų darbo vietų feminizacija, ypatingą dėmesį skiriant moterims, kurios susiduria su įvairių formų diskriminacija;

83. pakartoja savo raginimą Komisijai ir valstybėms narėms, susijusį su 2016 m. balandžio 28 d. rezoliucija dėl namų ūkio darbuotojų ir priežiūros paslaugų teikėjų moterų ES; primygtinai ragina Komisiją parengti darbo namų ūkyje ir priežiūros profesionalizacijos sistemą, siekiant pripažinti ir standartizuoti susijusias profesijas ir įgūdžius bei sudaryti karjeros galimybes, taip pat skatinti valstybes nares parengti namų ūkyje dirbančių ir priežiūros paslaugas teikiančių moterų veiklos profesionalizacijos, jų mokymo, nuolatinio įgūdžių lavinimo ir kvalifikacijų pripažinimo sistemas bei steigti valstybines užimtumo agentūras profesionalizacijai stiprinti;

84. ragina valstybes nares skatinti ir plėtoti su scenos menų sektoriumi susijusias politikos sritis, kuriose atsižvelgiama į lygių galimybių vertę, taip pat skatinti lyčių lygybę visose veiklos srityse, pabrėžiant būtinybę sušvelninti neigiamą nuolatinių skirtumų ir nelygybės poveikį, pvz., lyčių susiskirstymą muzikos sektoriuje, kuriame vyrų ir moterų santykis visuose regionuose ir Europoje yra atitinkamai apie 70 proc. ir 30 proc., be to, moterys sudaro 20 proc. ar net mažesnę registruotų kompozitorių ir dainų rašytojų dalį, jos vidutiniškai uždirba 30 proc. mažiau negu tame pačiame sektoriuje dirbantys vyrai, moterų kūriniai sudaro tik 2,3 proc. iš klasikos koncertuose grojamų kūrinių ir joms priklauso tik 15 proc. įrašų ženklų;

85. reiškia susirūpinimą dėl riboto socialinio judumo, dėl kurio varžomas darbuotojų moterų judumas; pabrėžia, kad būtina gerinti darbuotojų judumo galimybes ES;

2021 m. sausio 21 d., ketvirtadienis

Skaitmeninė lyčių lygybės politika

86. apgailestauja dėl to, kad moterys, atsižvelgiant į jų švietimą, mokymą ir užimtumą, nepakankamai dalyvauja skaitmeninės ekonomikos, dirbtinio intelekto, IRT ir gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos sektoriuose, ir pabrėžia, kad kyla rizika, jog kuriant DI ir kitas programas ši problema tik gilės ir bus toliau skleidžiami stereotipai ir šališkumas tam tikros lyties atžvilgiu; atkreipia dėmesį į galimą skaitmeninimo naudą ir suteikiamas galimybes, taip pat ir į galimus jo keliamus iššūkius moterims ir mergaitėms, ir primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad įgyvendinant bendrosios rinkos strategiją ir skaitmeninę darbotvarkę būtų priimtos konkrečios lyčių aspekto integravimo priemonės, laiku ir iš anksto išvengiant neigiamo skaitmeninimo poveikio moterims ir mergaitėms ir sukuriant aiškią sąsają tarp įsipareigojimų panaikinti stereotipus ir visapusiškų veiksmų, kuriais siekiama užtikrinti moterų nepriklausomybė kuriant skaitmeninę darbo rinką; ragina Komisiją pasiūlyti konkrečias priemones, kad technologijos ir DI taptų kovos su lyčių stereotipais įrankiais ir įgalinti mergaites ir moteris pradėti studijuoti gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos (STEM) ir IRT srities dalykus ir toliau siekti karjeros šiose srityse;

87. ragina Komisiją ir valstybes nares spręsti klausimus dėl horizontaliosios ir vertikaliosios segregacijos užimtumo srityje bei diskriminacinės praktikos priimant sprendimus dėl įdarbinimo ir paaukštinimo, įskaitant politiką, pagal kurią būtų skatinama marginalizuotoms grupėms priklausančių moterų integracija į darbo rinką;

88. ragina ir toliau griauti tradicinių lyčių normų struktūrą ir atsisakyti profesijos ar veiklos priskyrimo tam tikrai lyčiai, siekiant įveikti egzistuojančius prietarus ir laužyti lyčių stereotipus; pabrėžia, kad šiuo požiūriu svarbu informuoti visus asmenis, dalyvaujančius renkantis studijų kryptį ir profesiją;

89. pabrėžia, kad labai svarbu vyresnėms moterims, kaimo vietovėse gyvenančioms moterims ir nepalankioje padėtyje esančioms moterims ir mergaitėms, kurios turi ribotas galimybes naudotis naujausiomis technologijomis, užtikrinti galimybę įgyti skaitmeninių įgūdžių ir juos tobulinti, kad jos galėtų gyventi aktyvų gyvenimą ir joms būtų lengviau palaikyti ryšius su draugais ir giminaičiais;

90. palankiai vertina Komisijos įsipareigojimą naudotis programa „Europos horizontas“ teikiant įžvalgas ir sprendimus, kaip kovoti su galimu šališkumu tam tikros lyties atžvilgiu dirbtinio intelekto srityje; tačiau prašo, kad siekiant remti projektus, kuriuos įgyvendinant mergaitės ir moterys skatinamos gerinti savo skaitmeninius įgūdžius ir kuriais jos supažindinamos su gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos sritimis, būtų panaudotos visos finansavimo galimybės;

91. pažymi, kad tokiomis aplinkybėmis, kaip dabartinė koronaviruso pandemija, didėja nuotolinio darbo ir darbo iš namų vaidmuo bei galimybės; ragina Komisiją į strategiją įtraukti nuotolinio darbo ir darbo iš namų, kaip svarbaus profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros užtikrinimo veiksnio, vaidmenį;

Lyčių aspekto integravimas į visų sričių ES politiką ir lyčių lygybės politikos finansavimas

92. pabrėžia, kad lyčių aspekto integravimas ir biudžeto sudarymas atsižvelgiant į lyčių aspektą yra labai svarbios priemonės, padedančios tikslingai įvertinti skirtingų politikos veiksmų ir biudžeto naudojimo poveikį vyrams ir moterims, ir šios priemonės turėtų būti naudojamos politikos formavimo procese bei imantis biudžetinių veiksmų;

93. pakartoja, kad, siekiant užtikrinti lyčių lygybę, lyčių aspekto integravimas turi tapti sistemingu požiūriu; todėl džiaugiasi Komisijos naujai sukurta darbo grupe lygybės klausimais ir ragina tinkamai apmokyti darbo grupės narius ir suteikti jai tinkamus išteklius, taip pat ragina šią darbo grupę reguliariai pranešti Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetui apie savo darbą; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti skaidrumą ir moterų teisių organizacijų bei pilietinės visuomenės organizacijų iš įvairių sričių dalyvavimą; primygtinai ragina Komisiją įtraukti nuostatas, pagal kurias būtų privaloma generaliniuose direktoratuose atsižvelgti į šios darbo grupės darbo rezultatus, ir rengti mokymų kursus visiems darbuotojams, taip pat sukurti procedūras, siekiant stebėti ir vertinti lyčių aspekto integravimą, atsižvelgiant į jos misiją;

94. ragina Komisiją, Parlamentą ir Tarybą sukurti kaimo vietovėse gyvenančioms moterims skirtą teminę paprogramę pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinus strateginius planus, finansuotinus iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP); pabrėžia, kad šia paprograme turėtų būti siekiama skatinti moterų užimtumą ir moterų verslumą naudojantis su žemės ūkio turizmu ir skaitmeninių kaimų plėtra susijusiomis galimybėmis, gerinant moterų ūkininkių galimybes turėti žemės, naudotis kreditais ir finansavimo priemonėmis, įgyti įgūdžių ir pasiekti veiklos rezultatų, teikiant joms švietimo, mokymo ir konsultacines paslaugas, didinant jų dalyvavimą vietos veiklos grupėse ir plėtojant vietos partnerystes pagal LEADER programą; todėl ragina skirti ES lėšas geresnių gyvenimo ir darbo sąlygų kaimo vietovėse užtikrinimui, įskaitant geresnes galimybes naudotis paslaugomis ir infrastruktūros plėtra, ypač daug dėmesio skiriant galimybei naudotis plačiajuosčiu internetu, taip pat remti verslininkystės iniciatyvas ir galimybes gauti kreditą, taip įgalinant kaimo vietovėse gyvenančias moteris; ragina valstybes nares keistis

geriausia patirtimi, susijusia su sutuoktinių pagalbininkių užimtumo statusu žemės ūkio sektoriuje ir taip spręsti moterų teisių į socialinę apsaugą klausimą, įskaitant motinystės atostogas ar teisę į pensiją, ir prašo Komisijos parengti šios srities gaires;

95. ragina Komisiją skatinti moterų verslumą ir galimybes gauti paskolas ir nuosavo kapitalo finansavimą pasitelkiant ES programas ir fondus ir palankiai vertina jos ketinimą 2020 m. pradėti taikyti naujas priemones, kuriomis būtų skatinamos moterų vadovaujamos pradedančiosios įmonės ir novatoriškos mažosios ir vidutinės įmonės, ir stiprinti lyčių lygybę pagal programą „Europos horizontas“; pabrėžia, kad reikalavimas pareiškėjams pateikti lyčių lygybės planus yra būtinas siekiant pažangos šioje srityje; pabrėžia, kad reikia didinti informuotumą apie esamas ir būsimas ES finansavimo galimybes moterims ir mergaitėms verslininkėms ir didinti moterų lyderių matomumą, kad būtų nustatyti stipresni sektini pavyzdžiai ir sulaužyti esami stereotipai;

96. pabrėžia, kad atsakas į COVID-19 epidemiją turėtų būti panaudotas kaip galimybė nustatyti papildomus biudžeto išteklius, kuriuos valstybės narės galėtų sutelkti smurto aukoms paremti;

97. yra labai susirūpinęs dėl to, kad Europos žaliasis kursas ir susijusios iniciatyvos neapima nei lyčių aspekto, nei užsimina apie lyčių lygybę; primygtinai ragina lyčių aspekto integravimą įtraukti į su aplinka ir klimatu susijusią ES politiką, pvz., Žaliąjį kursą, ir užtikrinti, kad rengiant visas šias politikos priemones būtų atsižvelgiama į duomenis iš poveikio lytims vertinimų, siekiant užtikrinti, kad jomis būtų sprendžiamos esamos lyčių nelygybės ir kitų rūšių socialinės atskirties problemos; ragina Komisiją padidinti finansinę ir institucinę paramą, skatinti lyčių atžvilgiu teisingus klimato srities veiksmus ir sukurti stiprias politikos priemones siekiant skatinti lygų moterų dalyvavimą sprendimų priėmimo organuose ir formuojant nacionalinę ir vietos lygmens su klimatu susijusią politiką, nes tai labai svarbu siekiant ilgalaikio su klimato kaita susijusio teisingumo, taip pat ragina moteris ir mergaites pripažinti pokyčių varomąja jėga ir jas remti;

98. ragina Komisiją parengti veiksmų planą, kuriuo siekiama įvykdyti atnaujinto lyčių lygybės veiksmų plano, dėl kurio susitarta COP 25, įsipareigojimus, ir sukurti nuolatinį ES ryšių centrą lyčių ir klimato kaitos klausimais, kuriam būtų skiriama pakankamai biudžeto lėšų, kad ES ir pasaulyje būtų galima įgyvendinti ir stebėti lyčių klausimu konstruktyvius veiksmus klimato kaitos srityje;

99. pabrėžia, kad reikia padidinti ES programoms, kuriomis siekiama skatinti lyčių lygybę ir moterų teises, skirtus išteklius; ragina Komisiją labiau stengtis įgyvendinti biudžeto sudarymą atsižvelgiant į lyčių aspektą kaip neatskiriamą biudžeto procedūros dalį visais jos etapais ir visose biudžeto eilutėse bei nustatyti tiksliniams veiksmams skirtas atskiras biudžeto eilutes; pabrėžia, kad turėtų būti atliekamas kiekvienos naujos priemonės, mechanizmo ar strategijos poveikio lyčių lygybei vertinimas; šiame kontekste ragina Komisiją ir Tarybą investuoti į priežiūros ekonomiką ir priimti susitarimą dėl priežiūros Europai, kuriuo būtų papildytas Europos žaliasis kursas; palankiai vertina tai, kad pirmą kartą lyčių aspekto integravimas bus DFP horizontalusis prioritetas ir kartu bus atliekamas išsamus lyčių aspekto poveikio vertinimas ir programų stebėsena;

100. ragina Komisiją rengiant naujausią Europos politiką ir strategijas atsižvelgti į lyčių lygybę ir gyvenimo ciklo perspektyvą, nes tai ilguoju laikotarpiu padės padidinti moterų ekonominę nepriklausomybę ir sumažinti nelygybę šioje srityje;

101. ragina Komisiją ir valstybes nares imtis veiksmų siekiant užtikrinti, kad moterys galėtų pasinaudoti galimybėmis, kurias teikia perėjimas prie žaliosios ekonomikos; pabrėžia, kad lyties aspektas turėtų būti integruotas į užimtumo politiką, susijusią su tvarumu ir teisinga pertvarka, siekiant įgyvendinti politiką, kuri suteiktų galimybę tinkamai derinti profesinį ir asmeninį gyvenimą, užtikrintų vienodą darbo užmokestį, deramas pajamas, asmeninį tobulėjimą ir tinkamą socialinę apsaugą; primygtinai ragina, kad įgyvendinant projektus, finansuojamus pagal aplinkosaugos programas, ir suteikiant galimybes investuoti į klimato veiksmus būtų atsižvelgiama į lyčių aspektą;

102. ragina valstybes nares ir Komisiją didinti lyčių lygybę ir moterų įgalėjimą sporto srityje plačiąja prasme, atsižvelgiant į tai, kad sportas gali atlikti svarbų ir neginčijamą vaidmenį padedant moterims ir mergaitėms sulaužyti lyčių stereotipus, didinant pasitikėjimą ir stiprinant jų vadovavimo įgūdžius; ragina valstybes nares ir Komisiją sukurti veiksmingas platformas, kuriomis siekiama propaguoti moterų vaidmens pavyzdžius ir vadovavimo modelius tarptautiniu, nacionaliniu ir vietos mastu; ragina valstybes nares skatinti ir plėtoti politiką, kuria būtų kovojama su vyrų ir moterų atlyginimų skirtumu ir premijų ar kitų formų apdovanojimų skirtumais, bet kokio pobūdžio smurtu prieš moteris ir mergaites sporte, taip pat didinti moterų matomumą sporto žiniasklaidoje ir su sprendimų priėmimu susijusiose pareigose; ragina Komisiją įtraukti sportą į planuojamą kampaniją prieš stereotipus;

2021 m. sausio 21 d., ketvirtadienis

103. ragina ES priimti tarpsektorinę ir į lyčių lygybę nukreiptą perspektyvą, reaguojant į COVID-19 krizę, ir skirti didelį finansavimą pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę lyčių lygybės skatinimo priemonėms, visų pirma sektoriuose, kuriuose daugiausia dirba moterys, taip pat moterų teisių raidai; ragina, kad finansavimas būtų grindžiamas išmatuojamu lyčių aspekto integravimo principu, kuriuo būtų galima užtikrinti teisingą, tinkamą ir nuoseklų lėšų paskirstymą; be to, ragina sukurti specialų lyčių lygybės fondą kovai su esama nelygybe remti esant koronaviruso pandemijai;

104. dar kartą patvirtina poreikį toliau įtraukti lyčių aspektą į būsimą 2021 m. neįgaliųjų lygybės strategiją, deramai atsižvelgiant į jų galimybių patekti į darbo rinką gerinimą, naudojant tikslines priemones ir veiksmus;

105. primena savo 2018 m. lapkričio 29 d. rezoliuciją dėl neįgalių moterų padėties ([40]); primygtinai ragina Komisiją pateikti konsoliduotą pasiūlymą, susijusį su Europos strategija dėl negalios po 2020 m., pagal kurį būtų numatytas pozityvių veiksmų neįgalių moterų atžvilgiu rengimas, siekiant užtikrinti visapusišką ir veiksmingą jų dalyvavimą darbo rinkoje bei panaikinti diskriminaciją ir prietarus, su kuriais jos susiduria, įskaitant priemones, kuriomis būtų skatinamas užimtumas, mokymas, įdarbinimas, vienodos karjeros galimybės, vienodas darbo užmokestis, darbo vietos prieinamumas ir reikiami patogumai joje bei tolesnis mokymasis, skiriant dėmesio jų skaitmeninei įtraukčiai ir poreikiui užtikrinti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą; taip pat prašo užtikrinti, kad priemonėmis, susijusiomis su vyrų ir moterų darbo užmokesčio, pensijų bei priežiūros skirtumais, būtų konkrečiai sprendžiamas neįgalių vaikų tėvų ir globėjų – ypač moterų ir vienišų tėvų namų ūkių – poreikių klausimas; atkreipia dėmesį į tai, kad būtina Neįgaliųjų teisių garantijų iniciatyva, įskaitant konkrečias priemones, kuriomis būtų sprendžiamas neįgalių moterų poreikių klausimas, ir kad būtina stiprinti Jaunimo garantijų iniciatyvą;

106. prašo Komisijos visų pirma atsižvelgti į pažeidžiamiausias moteris; todėl ragina Komisiją užtikrinti, kad įgyvendinant visus atitinkamus strategijos veiksmus nė viena moteris nebūtų palikta nuošalyje;

107. atkreipia dėmesį į tai, kad darbuotojų saugos ir sveikatos srityje nepakankamai vadovaujamasi lyčių aspektu grindžiamu požiūriu; pabrėžia, kad lyčių aspekto integravimas turėtų būti neatskiriamas nuo darbuotojų saugos ir sveikatos politikos bei prevencijos strategijų visuose sektoriuose rengimo, įskaitant būsimą Komisijos darbuotojų saugos ir sveikatos strateginės programos po 2020 m. peržiūrą; ragina Komisiją, valstybes nares ir socialinius partnerius profesinėmis ir su darbu susijusiomis ligomis laikyti tas ligas, kurios dar nebuvo tokiomis pripažintos ir su kuriomis ypač dažnai susiduriama dirbant daugiausia moterų atliekamą darbą, bei ligas, kuriomis skundžiasi būtent moterys, kad į darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, taikomus profesijoms, kuriomis daugiausia verčiasi vyrai, būtų integruotas lyčių lygybės aspektas tais atvejais, kai iki šiol aptinkama daug spragų, įskaitant susijusias su sanitariniais įrenginiais, darbo ar asmeninėmis apsaugos priemonėmis, siekiant užtikrinti motinystės apsaugą ir saugą darbe bei grįžimo į darbą po motinystės atostogų priemones, taip pat įvertinti darbo rizikas sektoriuose, kuriuose daugiausia dirba moterys, ir namuose, kai dirbami namų ūkio bei priežiūros darbai;

108. prašo Komisijos, atsižvelgiant į įrodytą motinos pieno naudą naujagimiams, skatinti maitinimą krūtimi, ypač neišnešiotų kūdikių atveju; ragina Komisiją remti politiką, kuria skatinama naudoti motinos pieną, tiek maitinant krūtimi, tiek aukojant pieną neišnešiotiems kūdikiams, ir skatinti tarpvalstybinį pieno bankų naudojimą, siekiant užtikrinti, kad pasienio regionų moterys prireikus galėtų pasinaudoti šia parama;

109. primygtinai ragina į visas Europos Sąjungoje skatinamas bendras lyčių lygybės iniciatyvas įtraukti negalios aspektą; primygtinai ragina užtikrinti neįgalių smurto dėl lyties aukų apsaugą, suteikiant joms teisę į gynybą ar taikant kitą riboto veiksnumo režimą, todėl ragina šią grupę veiksmingai naudotis teise kreiptis į teismą, taip pat rengti procese dalyvaujančių specialiųjų tarnybų specialistus (pvz., baudžiamosios teisės ar sveikatos priežiūros specialistus) ir stiprinti jų pajėgumus; primygtinai ragina sukurti prieinamą ir nuo stereotipų atsietą švietimo sistemą, kuri leistų neįgalioms mergaitėms ir moterims pasirinkti studijų ir darbo sritis atsižvelgiant į jų norus ir gabumus, o ne apsiriboti neprieinamumu, išankstiniu nusistatymu ir stereotipais; pritaria neįgalių moterų dalyvavimui, kaip judėjimų dėl lyčių lygybės ir moterų teisių pokyčių modeliui; primygtinai ragina neįgalias moteris ir mergaites, taip pat ir dirbančias institucijose, įtraukti į visus prevencijos planus, kuriais siekiama užkirsti kelią krūties ir gimdos kaklelio vėžio atvejams valstybėse narėse, taip pat įtraukti šią grupę į visas programas, skirtas kovai su ŽIV/AIDS ir kitomis lytiškai plintančiomis ligomis; primygtinai ragina visus rodiklius ir duomenis, surinktus lyčių lygybės klausimais, suskirstyti pagal amžių, negalią ir lytį;

([40]) OL C 363, 2020 10 28, p. 164.

Kova su priešiška reakcija į lyčių lygybę

110. pakartoja, kad valstybės narės, Komisija ir pagrindiniai suinteresuotieji subjektai (pvz., sveikatos priežiūros specialistai, reguliuotojai ir pilietinės visuomenės organizacijos) turi reguliariai keistis geriausia patirtimi apie su lytimi susijusius sveikatos klausimus, įskaitant gaires dėl visapusiško lytinio ir santykių švietimo, lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių klausimus ir nuo lyties priklausančią reakciją į epidemiją; ragina Komisiją taikyti papildomas priemones ir teikti paramą, kuria užtikrinama lytinė ir reprodukcinė sveikata bei teisės įgyvendinant dabartinę lyčių lygybės strategiją, ir įtraukti lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises į kitą ES sveikatos strategiją; ragina Komisiją remti valstybes nares stiprinant jų sveikatos sistemas ir visiems užtikrinant galimybes gauti visas aukštos kokybės sveikatos priežiūros paslaugas bei sumažinti skirtumus tarp valstybių narių bei jų viduje kalbant apie naudojimąsi sveikatos priežiūros paslaugomis, įskaitant lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises; atsižvelgdamas į tai, ragina valstybes nares užtikrinti visateises galimybes saugiai ir laiku gauti lytinės ir reprodukcinės sveikatos paslaugas bei naudotis susijusiomis teisėmis ir būtinomis sveikatos priežiūros paslaugomis;

111. prašo Komisijos atkreipti dėmesį į nelygybę sveikatos srityje būsimoje ES sveikatos strategijoje, kurioje turėtų būti skiriama daugiau dėmesio galimybei naudotis profilaktine sveikatos priežiūra visais gyvenimo etapais, moterų sveikatai ir saugai darbo vietoje, taip pat skirti ypatingą dėmesį lyčių aspektui Europos kovos su vėžiu plane; dar kartą pabrėžia su lytimi susijusios medicinos ir mokslinių tyrimų svarbą ir todėl pabrėžia, kad pagal programą „Europos horizontas“ turėtų būti remiamos investicijos į moterų ir vyrų skirtumus, susijusius su jų sveikata, kad sveikatos priežiūros sistemos galėtų geriau reaguoti į skirtingus moterų ir vyrų poreikius;

112. ragina Komisiją remti moterims skirtų nehormoninių kontraceptinių priemonių mokslinius tyrimus, suteikiant joms daugiau alternatyvų, taip pat remti vyrams skirtų kontraceptinių priemonių mokslinius tyrimus, siekiant užtikrinti lygią galimybę naudotis kontraceptinėmis priemonėmis ir jų vartojimą, taip pat bendrą atsakomybę;

113. reikalauja skirti paramą moterų teisių gynėjams ir moterų teisių organizacijoms ES ir visame pasaulyje, įskaitant organizacijas, vykdančias veiklą lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių srityje, ir LGBTI+ organizacijas, teikiant joms didesnę ir konkrečiam tikslui numatytą finansinę paramą kitoje DFP; be to, pabrėžia jų finansinius sunkumus, susijusius su dabartine krize, ir ragina padidinti finansavimą, kad būtų galima tinkamai finansuoti jų darbo tąsą; yra labai susirūpinęs dėl priešiškos reakcijos į įtvirtintas moterų teises ir lyčių lygybę kai kuriose valstybėse narėse, o ypač dėl mėginimų toliau kriminalizuoti abortų paslaugas ir pakenkti jaunų žmonių galimybei įgyti visapusišką lytinį švietimą Lenkijoje ir dėl Vengrijoje patvirtintos reformos, kuria pažeidžiamos translyčių ir interseksualių asmenų teisės; ragina nuolat stebėti padėtį, susijusią su moterų teisėmis ir lyčių lygybe, įskaitant dezinformaciją ir regresyvias iniciatyvas visose valstybėse narėse, ir sukurti perspėjimo sistemą siekiant išryškinti regresą; ragina Komisiją remti tyrimus, kuriuose analizuojamas ryšys tarp antidemokratinių judėjimų bei išpuolių ir dezinformacijos kampanijų moterų teisių ir lyčių lygybės bei demokratijos klausimais, ir prašo Komisijos išsiaiškinti jų esmines priežastis, taip pat sustiprinti pastangas kovojant su jais, patikrinant faktus, pateikiant atsvaros naratyvą ir rengiant informuotumo didinimo kampanijas;

114. ragina Komisiją vykdyti pasaulinę kampaniją prieš dažnėjančius išpuolius, kuriuos jos patiria, ir užtikrinti žmogaus teisių gynėjų išlaisvinimą, ypač daug dėmesio skiriant moterų teisių gynėjams; ragina į ES žmogaus teisių gynėjų gaires nedelsiant įtraukti priedą, kurio tikslas – pripažinti ir sukurti papildomas strategijas ir priemones, kuriomis siekiama geriau ir veiksmingiau reaguoti į konkrečią situaciją, grėsmes ir rizikos veiksnius, su kuriais susiduria moterų teisių gynėjai, ir užkirsti jiems kelią;

115. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares apsaugoti moteris, kurios yra ypač pažeidžiamos dėl daugialypės diskriminacijos, pripažįstant tarpsektorines diskriminacijos formas, kurias patiria moterys dėl lyties, etninės priklausomybės, tautybės, amžiaus, negalios, socialinės padėties, seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės bei migrančių statuso, ir užtikrinti, kad įgyvendinant veiksmus būtų atsižvelgiama į konkrečius šių grupių poreikius ir jie būtų tenkinami;

2021 m. sausio 21 d., ketvirtadienis

116. primena savo 2019 m. vasario 12 d. rezoliuciją dėl poreikio sustiprinti Europos strateginę programą dėl romų integracijos nacionalinių strategijų po 2020 m. ([41]), kurioje pažymima, kad daugumoje valstybių narių nebuvo pastebėta jokių teigiamų pokyčių, susijusių su galimybe įsidarbinti, kad esama rimtų problemų, susijusių su būstu, o sprendžiant skurdo klausimą pažengta nedaug, taip pat kad į ES programą turi būti įtrauktas tvirtas lyčių aspektas; reiškia susirūpinimą dėl neapykantos romams kurstymo kilus COVID-19 pandemijai ir kai kurių valstybių narių nustatytų papildomų apribojimų siekiant karantinuoti romų bendruomenes bei nuogąstauja dėl neigiamų pasekmių pažeidžiamiausioms romų grupėms: mergaitėms, merginoms, vyresnio amžiaus moterims, neįgaliesiems ar LGBTIQ+ asmenims; palankiai vertina ES strateginės romų lygybės ir įtraukties programos priėmimą, nes tai sudaro sąlygas, analizuoti koronaviruso poveikį romams ir priimti priemones, kuriomis būtų užkertamas kelias priešiškai reakcijai į jų teises;

117. primygtinai ragina Komisiją nustatyti konkrečią seksualinių paslaugų teikėjų teisių ir apsaugos sistemą krizės metu ir po jos; be to, pabrėžia, kad svarbu įtraukti priemones ir strategijas, kuriomis siekiama kovoti su seksualinių paslaugų teikėjų diskriminacija norint gauti finansavimą, naudotis būsto, sveikatos priežiūros, švietimo ir kitomis paslaugomis;

118. pabrėžia, kad audiovizualinė ir spausdintinė žiniasklaida yra vienas iš sektorių, turinčių didelę kultūrinę, socialinę ir ekonominę reikšmę, jis atspindinti ir formuoja visuomenę ir kultūrą; apgailestauja dėl to, kad labai mažai moterų užima pagrindines kūrybines pareigas šiame sektoriuje, įskaitant kino pramonę visoje Europoje ir visame pasaulyje; ragina Komisiją atkreipti dėmesį į lyčių stereotipus žiniasklaidoje ir skatinti lyčių lygybe grindžiamą turinį; pabrėžia, kad svarbu skatinti žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą ir parengti visiems susijusiems suinteresuotiesiems subjektams taikomas žiniasklaidos švietimo iniciatyvas, atsižvelgiant į lyčių aspektą; ragina valstybes nares priimti teisės aktus, kuriais draudžiama diskriminacinė reklama lyčių atžvilgiu žiniasklaidoje ir skatinami praktiniai kursai apie lyčių stereotipų laužymą žurnalistikos, komunikacijos, žiniasklaidos ir reklamos mokymo įstaigose; ragina Komisiją padėti dalytis geriausia patirtimi kovos su seksistine reklama srityje; ragina valstybes nares parengti ir įgyvendinti politiką, kuria būtų siekiama panaikinti nuolatinę nelygybę visame audiovizualiniame sektoriuje, kad moterims ir mergaitėms būtų suteiktos geresnės galimybės;

Lyčių lygybė plėtojant išorės santykius

119. ragina atsižvelgiant į SESV 8 straipsnį, kuriame teigiama, kad visuose savo veiksmuose ES turėtų siekti pašalinti moterų ir vyrų nelygybės apraiškas ir diegti jų lygybę, užtikrinti ES vidaus ir išorės politikos nuoseklumą ir šių politikos sričių tarpusavio stiprinimą kalbant apie daugialypės diskriminacijos, lyčių aspekto integravimo ir lyčių lygybės principus, kovą su lyčių stereotipais ir normomis, taip pat žalingą praktiką ir diskriminacinius teisės aktus, skatinant vienodą moterų naudojimąsi visomis žmogaus teisėmis plėtojant išorės santykius; šiame kontekste ypač pabrėžia ES prekybos politiką, vystomąjį bendradarbiavimą ir politiką žmogaus teisių srityje; pabrėžia pagrindinį moterų įgalinimo vaidmenį siekiant veiksmingai įgyvendinti vystymosi politiką; primena švietimo svarbą įgalinant moteris ir mergaites tiek ES, tiek šalyse partnerėse; pabrėžia, kad švietimas yra ne tik teisė, bet ir svarbi priemonė kovojant su ankstyvomis ir priverstinėmis santuokomis bei paauglių nėštumu; primygtinai reikalauja, kad ES išorės politikos prioritetas būtų pastangos išlaikyti mergaites mokyklose ir tęsti jų mokymąsi šalyse partnerėse; palankiai vertina atnaujintą įsipareigojimą gerbti moterų ir mergaičių teises ir nuorodą į darnaus vystymosi tikslus, ypač į 5-ąjį DVT, kaip į pagrindinę lyčių lygybės strategijos sistemą;

120. ragina Komisiją, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, stebėti ir siekti visapusiškai įgyvendinti Pekino veiksmų platformą, Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais veiksmų programą bei jos peržiūros konferencijų rezultatus bei visus darnaus vystymosi tikslus, įskaitant 3.7 ir 5.6 tikslus tiek ES, tiek už jos ribų, naudojant rodiklius, atitinkančius DVT skirtą JT visuotinių rodiklių sistemą;

121. palankiai vertina naują Trečiąjį lyčių lygybės veiksmų planą (III LLVP), kaip pagrindinę priemonę lyčių lygybei ir moterų bei mergaičių įgalėjimui išorės santykių srityje skatinti; pabrėžia, kad kartu su šiuo dokumentu turi būti nustatyti aiškūs, išmatuojami ir laiko atžvilgiu apibrėžti sėkmės rodikliai, įskaitant funkcijų ir atsakomybės paskirstymą skirtingiems subjektams; palankiai vertina tai, kad naujajame veiksmų plane išlaikomas tikslas, kuriuo siekiama, kad 85 proc. visų naujų programų būtų siekiama prisidėti prie lyčių lygybės; apgailestauja, kad nebuvo nustatytas naujas tikslas, pagal kurį 20 proc. programų pagrindinis tikslas būtų lyčių lygybė; reikalauja, kad atsižvelgiant į tai naujojoje Kaimynystės, vystymosi ir

([41]) Priimti tekstai, P8_TA(2019)0075.

tarptautinio bendradarbiavimo priemonėje pirmenybė būtų teikiama lyčių lygybei ir moterų teisėms visose geografinėse ir teminėse programose; palankiai vertina tai, kad pasikeitė Komisijos tarnybų ir Europos išorės veiksmų tarnybos institucinė kultūra, siekiant veiksmingiau įgyvendinti ES įsipareigojimus, susijusius su moterų teisėmis ir lyčių lygybe;

122. ragina Komisiją toliau stiprinti ES, kaip lyčių lygybės katalizatoriaus visame pasaulyje, vaidmenį;

123. ragina Komisiją skatinti gilesnį suvokimą apie konkrečius migrančių ir prieglobsčio siekiančių moterų ir mergaičių poreikius, kalbant apie galimybes gauti paramą sveikatos ir švietimo srityje ir finansinį saugumą, siekiant užkirsti kelią jų išnaudojimui ir užtikrinti, kad gerbiamos jų teisės;

124. pažymi, kad Komisija turi atkreipti dėmesį į ypatingą moterų apsaugos nuo smurto dėl lyties padėtį migrantų ir prieglobsčio prašytojų priėmimo centruose, ir ragina sukurti moterims ir mergaitėms pritaikytą infrastruktūrą bei prireikus tinkamai apmokyti šių centrų darbuotojus;

125. palankiai vertina vertybėmis pagrįstą ES prekybos politiką, kurioje užtikrinamas aukštas darbuotojų ir aplinkos teisių apsaugos lygis, taip pat pagarba pagrindinėms laisvėms ir žmogaus teisėms, įskaitant lyčių lygybę; primena, kad lyčių aspektas turi būti integruotas į visus ES prekybos ir investicijų susitarimus ir į juos turi būti įtrauktas plataus užmojo ir įgyvendinamas skyrius dėl prekybos ir darnaus vystymosi; džiaugiasi Komisijos įsipareigojimu pirmą kartą užtikrinti specialaus skyriaus dėl prekybos ir lyčių lygybės įtraukimą į atnaujinamą asociacijos susitarimą su Čile, remiantis esamais tarptautiniais pavyzdžiais;

126. pakartoja, kad nuolat remia Komisijos darbą šioje srityje;

o

o o

127. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.